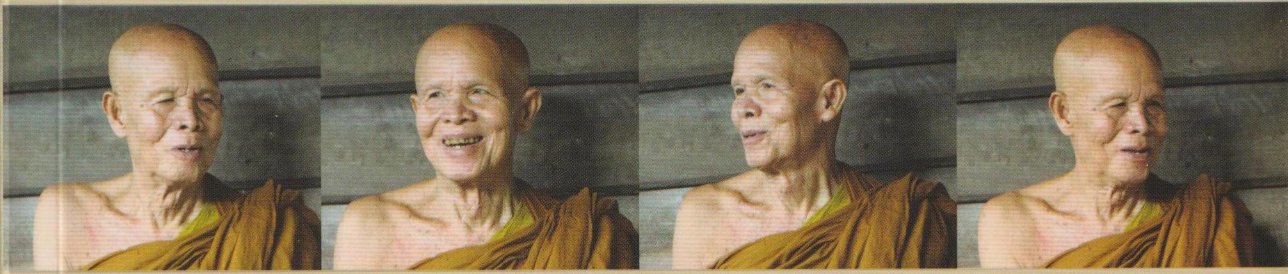
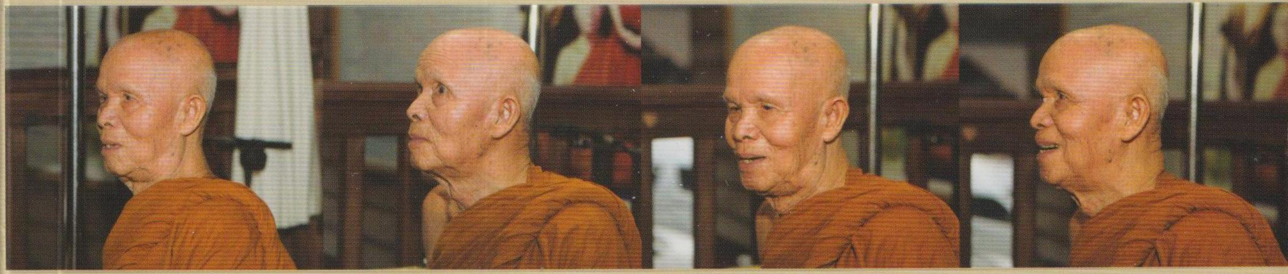

การสนทนากันในทางธรรม

ธรรมสากัจฉา

หลวงปู่บุญมี ปริปุณโณ

กาเลน ธมฺมสากจฺฉา
เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ

สนทนาธรรมตามกาล
ข้อนี้เป็นมงคลอันสูงสุด

ธรรมสากัจฉา

หลวงปู่บุญมี ปริปุณโณ วัดป่านาคูณ จังหวัดอุดรธานี

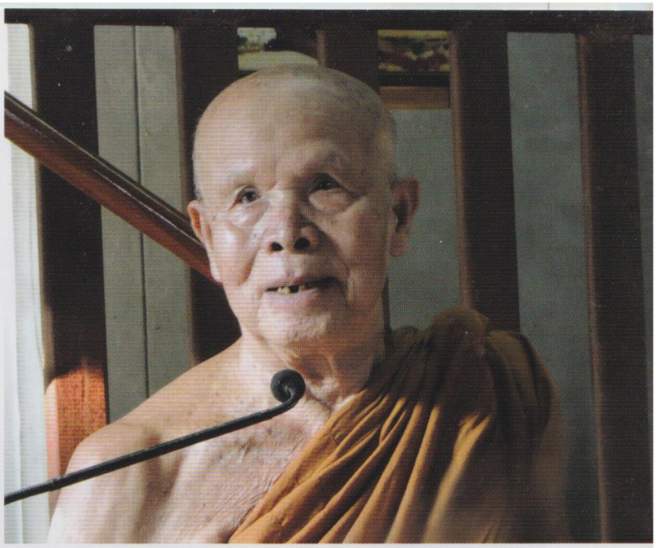
ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

ISBN	978-616-374-600-9
พิมพ์ครั้งที่ ๑	ธันวาคม ๒๕๕๗
จำนวนพิมพ์	๑๐,๐๐๐ เล่ม
ผู้จัดพิมพ์	บริษัทในเครือศรีไทยใหม่ คณะศิษยานุศิษย์

พิมพ์แจกเป็นธรรมบรรณาการ

ห้ามจำหน่าย

พิมพ์ที่ บริษัท ศิลป์สยามบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ จำกัด
๖๑ ถนนเลียบคลองภาษีเจริญฝั่งเหนือ ซอยเพชรเกษม ๖๙
แขวงหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพฯ โทรศัพท์ ๐-๒๔๔๔-๓๓๕๑-๙
โทรสาร ๐-๒๔๔๔-๐๐๗๘ E-mail: silpasiamprinting@hotmail.com

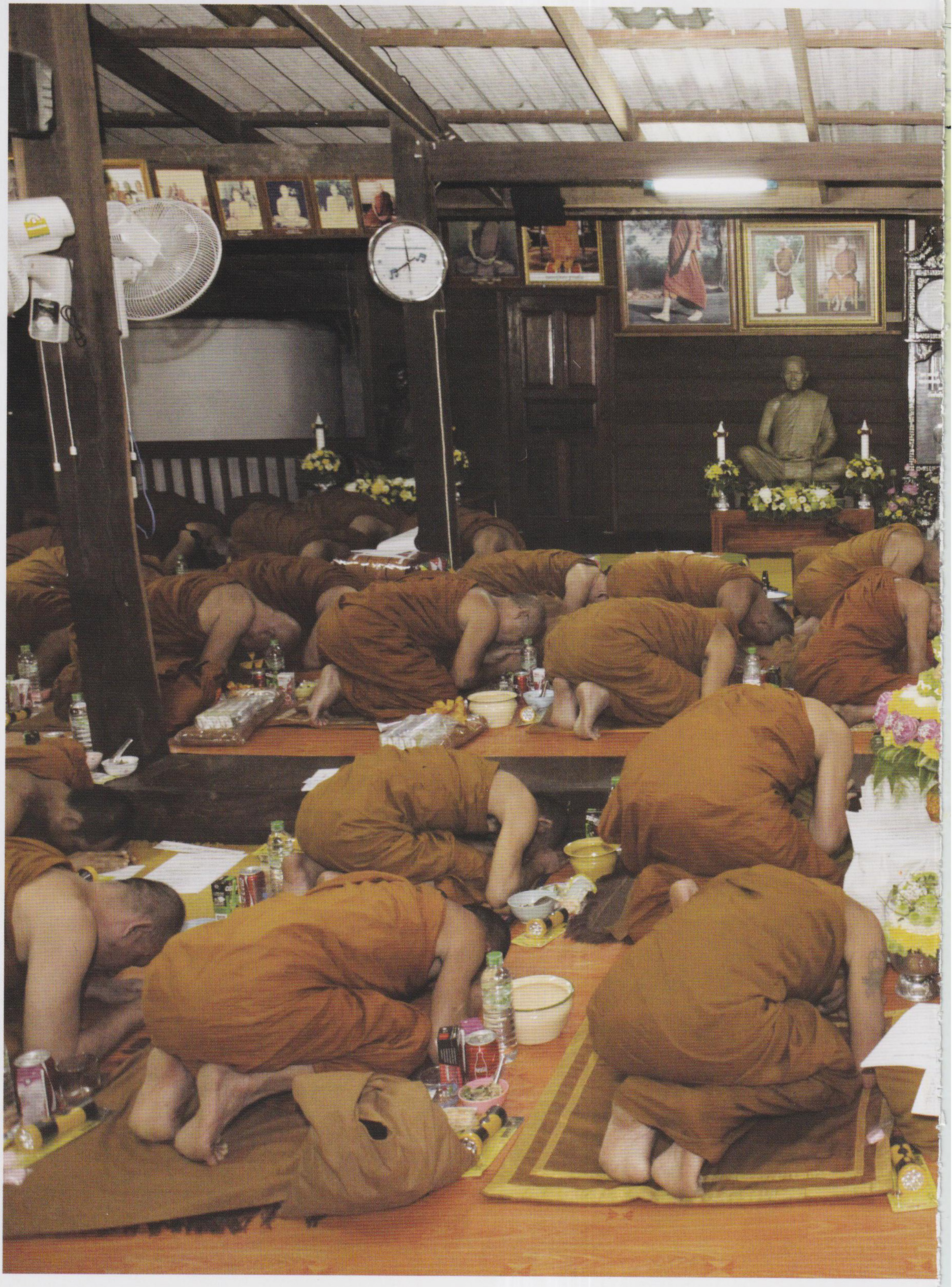
ธรรมสากัจฉา

เป็นคติธรรมที่หลวงปู่บุญมี ปริปุณโณ กล่าวสอนในลักษณะการสนทนาธรรมด้วยความเมตตาของหลวงปู่ ธรรมะมักจะถูกเปิดเผยออกมาตามวาระโอกาสอันสมควร ดังนั้นไม่ว่าพระหรือฆราวาสเมื่อกราบนมัสการท่านแล้วมักจะได้ธรรมปฏิสันถารเป็นการต้อนรับ

เพื่อเป็นการเผยแผ่ธรรมะออกไปสู่สานุศิษย์ และคำนึงถึงประโยชน์ทางด้านจิตใจที่หลวงปู่แนะนำสั่งสอนเป็นสำคัญ คณะศิษย์จึงได้จัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ขึ้นเพื่อเป็นอาจาริยบูชาในวาระที่หลวงปู่บุญมี ปริปุณโณ เจริญอายุครบ ๘๘ ปี ในวันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือธรรมสากัจฉาเล่มนี้จะเป็นแนวทางการปฏิบัติในเบื้องต้น ท่ามกลาง และที่สุด อันจะนำทางไปสู่การปฏิบัติที่เป็นอมตะแท้คือพระนิพพานต่อไป

หากการจัดพิมพ์หนังสือมีข้อผิดพลาด บกพร่อง หรือประมาทพลาดพลั้งประการใด คณะผู้จัดทำกราบขอขมาต่อองค์หลวงปู่บุญมี ปริปุณโณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

คณะศิษย์ผู้จัดทำ

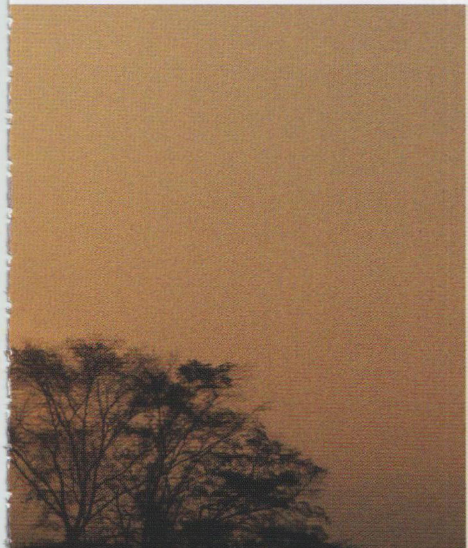

มะหาเถเร ปะมาเทนะ ท็วาระตะเยนะ กะตัง

สัพพัง อะปะราธัง ขะมะตุ โน ภันเต

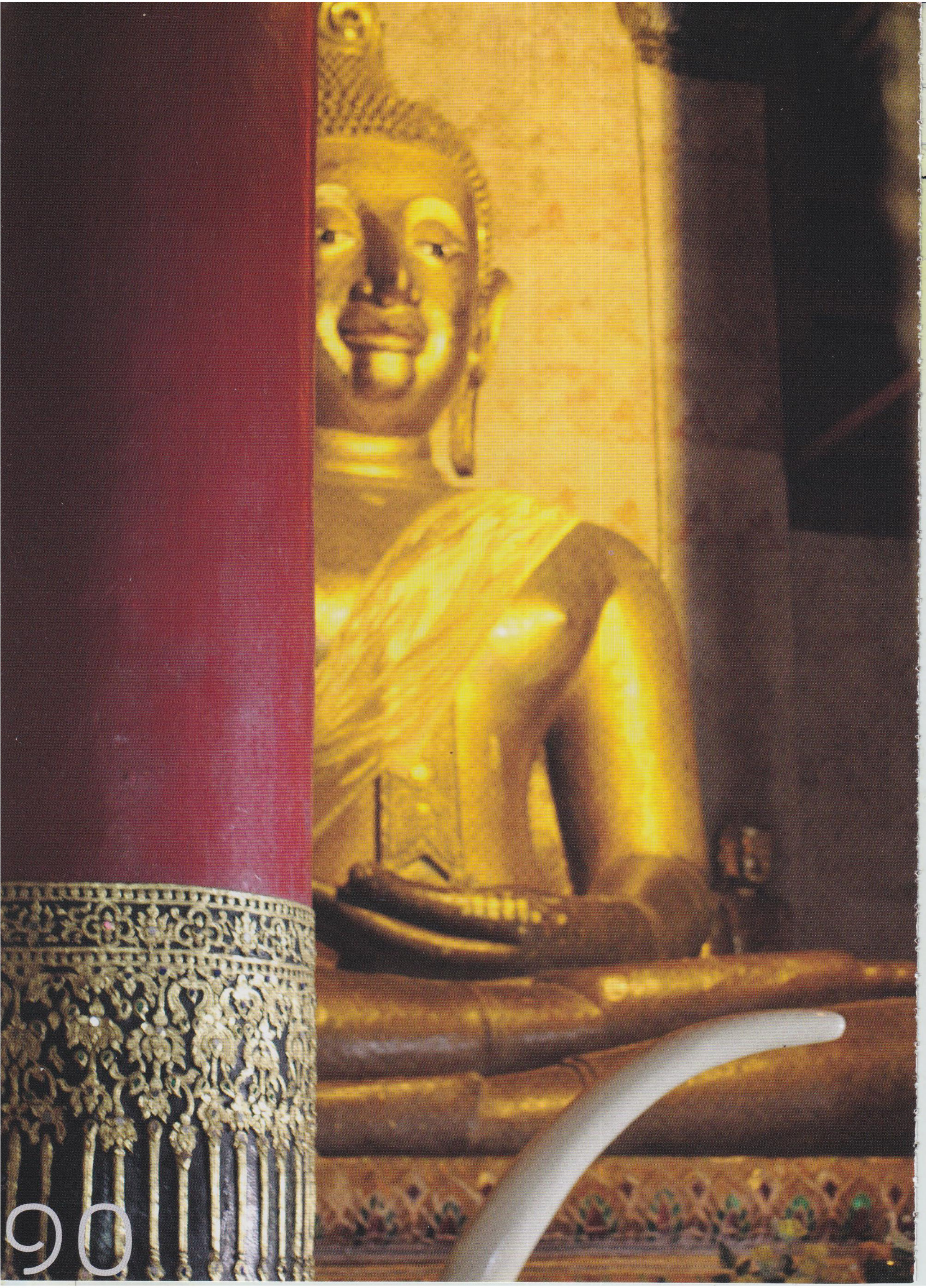

อยู่ในโลกนี้มันมีมืดมีแจ้ง มีผิดมีถูก มีดีมีชั่ว
หากมีดีหลายก็มีความปลอดภัยหลาย ใครมี
ฮ้ายหลายก็มีความบ่ดีบ่งามหลาย มีกรรมเป็น
ตัวแสดงผลตามเหตุที่ได้ทำไว้ตามเรื่องของมัน

ใจนี่มันหลง ถ้าพูดให้ถูกตามลักษณะ หลงธาตุ หลงขันธ์ หลงนั่นหลงนี่ หลงทั้งข้างหน้าข้างหลัง คือไปไหนก็บ่รู้จัก ตั้งแต่มาเกิดจั๊กมาแต่ใสมาเกิด จึงว่าหลงหน้าหลงหลัง เบื้องต้นการระลึกชาติ ผู้มีบุญกุศลรู้ได้ อย่างหลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์แต่ละองค์ รู้ได้แต่บ่เว่า

ทางที่พวกเราจะรู้ได้จริงๆ คือทางพระพุทธเจ้า ทางเฮาบ่มีแนวรู้ จั๊กยามใดสิกลับมาเป็นคนอีก ตายไปเป็นหมูเป็นหมาเป็นไก่เป็นกา เขาบ่อยากเป็น แต่กรรมพาให้เป็น แม่นเฮาก็บ่อยากเป็น แม่นให้เป็นหมาอยู่บ้านตาด กินดีก็บ่อยากเป็นหมา เป็นจั่งซั่นแม่นบ่ ไผคือกัน แต่มันหลงตัว ความหลง ความลืม

ความหลงมันพาให้มาอยู่ในโลกนี้ หลงหน้า หลงหลัง หลงทางหน้าจั๊กสิไปทางใด จั๊กสิไปเกิดบ่อนได๋ ไปอยู่บ่อนได๋ มาแต่ไสมาเกิด โดยมากหลงหน้าหลงหลัง

ธรรมของพระพุทธเจ้าเฮ็ดให้มันโปร่งใส ทำความโปร่งใสซื่อสัตย์ต่อเจ้าของเอง ทำความพยายามตามพระพุทธเจ้า บ่ว่าศีล สมาธิ พยายามทำ คือปลูกต้นไม้ ต้องรดน้ำ ต้นก็บ่ตาย มันต้องเห็นผลล่ะนะ มื้อใดมื้อหนึ่ง มันมีมันเป็นอยู่

ไม่ว่าไทย ไม่ว่าฝรั่ง ก็เหมือนกันนั่นแหละ ใจก็อันเดียวกัน ใจเหมือนกัน กายก็เหมือนกัน อาการ ๓๒ เหมือนกัน ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง อันเดียวกันหมด แต่สมมติมันต่างกัน คนถือสมมติตามก๊กตามเหล่า ถือมานะทิฏฐิของใครดี

เรื่องของใจ พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติ เรียกว่า **ธรรม** ก็สมมติเหมือนกัน เพราะโลกนี้มันเป็นโลกสมมติ ขั้นเข้าถึงใจแล้ว ไม่มีฝรั่ง ไม่มีแขก ไม่มีอะไร เป็นอันเดียวกันหมด ขอให้รู้เถิด รู้เรื่องใจ

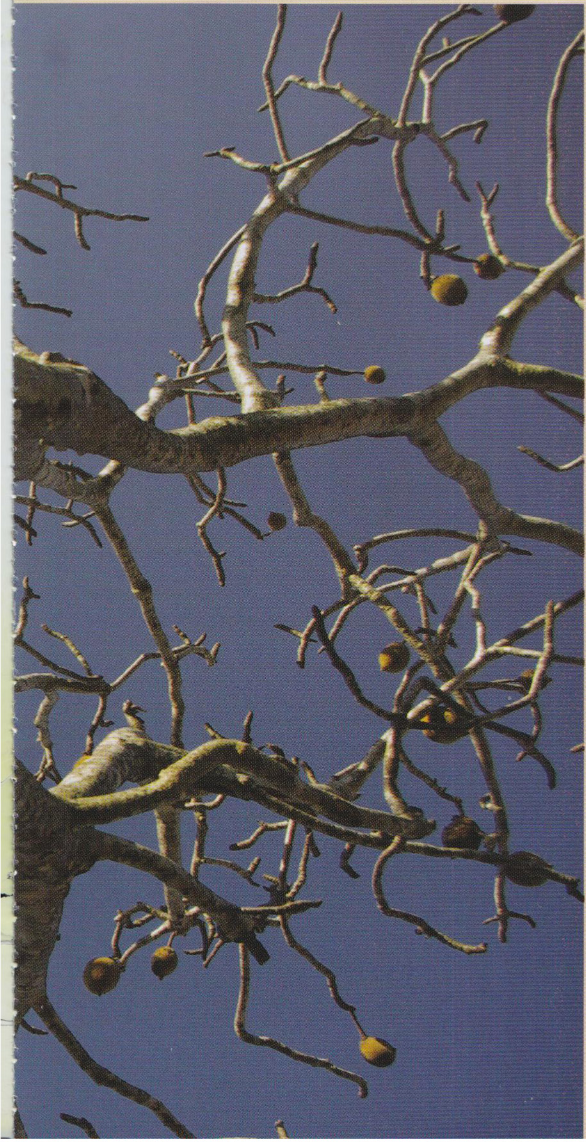

พวกเฮาอยู่ในโลกนี้เป็นคนหลง สัตว์ผู้หลง
เฮาสำคัญว่าโลกนี้ยังดีอยู่ มีความต้องการเกิดชาติหนึ่ง
ยังบ่พอ อยากเกิดชาติหน้าต่อไปอีก เอาปานนั้น

มื้อหนึ่งๆ คนตายอยู่นี่ มันตายไปลำดับๆ นี่คือความจริง บ่อยากเป็น มันก็เป็น บ่อยากเห็น มันก็เห็น สถานที่นี้มันเป็นบ่อนแก่ บ่อนเจ็บ บ่อนตาย หากเห็นตรงกับความจริง เกิดมาต้องแก่ ต้องเจ็บ ต้องตาย เป็นธรรมดา หากเกิดมาแล้ว บ่อยากแก่ บ่อยากเจ็บ บ่อยากตาย เป็นความเห็นผิด มันฝืนความจริง

ธรรมแท้มันเป็นของใหม่อยู่ตลอด เป็นใจอยู่ตลอด ไม่เป็นอดีต ถ้าเป็นโลก มันเปลี่ยนไป อนิจจังไม่เที่ยง มันอยู่กับโลก มันก็เลยไม่เที่ยง พอไม่เที่ยง มันก็เป็นทุกข์ เพราะไม่ใช่เรา แต่เราไปเอากายว่าเป็นเรา เอามาเป็นหญิง เป็นชาย

อยู่ในโลกนี้ให้พยายามทำบุญ ส่วนบาป บ่มีไผต้องการก็ตาม แต่ทำอยู่ มันทำได้ตามกำลังของมัน แต่เวลาทำอยู่ ทำแล้วบ่อยากได้ มันผิดกติกา เช่น เวลาโจรไปขโมยของ ไปทำความเสียหาย แต่บ่อยากไปติดคุกติดตะราง มันทุกข์เวลาจะเอาของเขา แต่มันมีแนวบันดาลคือตัวตัณหาเป็นกิเลส ตัณหามันมีพลังของมัน มันเป็นกำลังใหญ่ มันเป็นเจ้าของมานานแล้ว

ในโลกนี้อันได๋ดีๆ บ่อยากสอนหมู่ กักทิ้งไว้เจ้าของ ของดีๆ บ่อยากบอกหมู่ แต่พระพุทธเจ้าบอกหมด ทุกอย่าง ไผเฮ็ดได้ก็เป็นของตัว บ่หวง เพราะธรรม เป็นของสาธารณะ

ส่วนของเฮานี่ วิชาอาชีพนี้ผู้ได๋มีก็หวงล่ะ กลัวแต่ ผู้อื่นรู้ โลกมีความปกปิด มีความกดดัน โลกกับธรรม มันต่างกันจั่งซี่

ธรรมคือของเก่า
ของเก่าบ่ได้เปลี่ยนแปลง
ธรรมบ่มีเปลี่ยนแปลง
แต่โลกนี้เปลี่ยนแปลงวนไปวนมา

โลกิยธรรม คือธรรมสำหรับโลกนี้
ส่วนโลกุตตรธรรม บ่เกี่ยวข้องกับโลก คือธรรมพ้นโลก

ผู้นำโลกมันหายาก ผู้นำโลกคือพระพุทธเจ้า

โลก ๓ คือ มนุษยโลก เทวโลก และพรหมโลก พระพุทธเจ้าเป็นผู้นำ บ่มีผู้ใดสูงกว่าพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าใหญ่กว่าโลก

โลกนี้อยู่ด้วยธรรม ธรรมเกิดก่อนสิ่งใดทั้งปวง ผู้ใดเห็นธรรม ผู้ใดมีธรรม ผู้นั้นเป็นใหญ่ทันทีทันใด

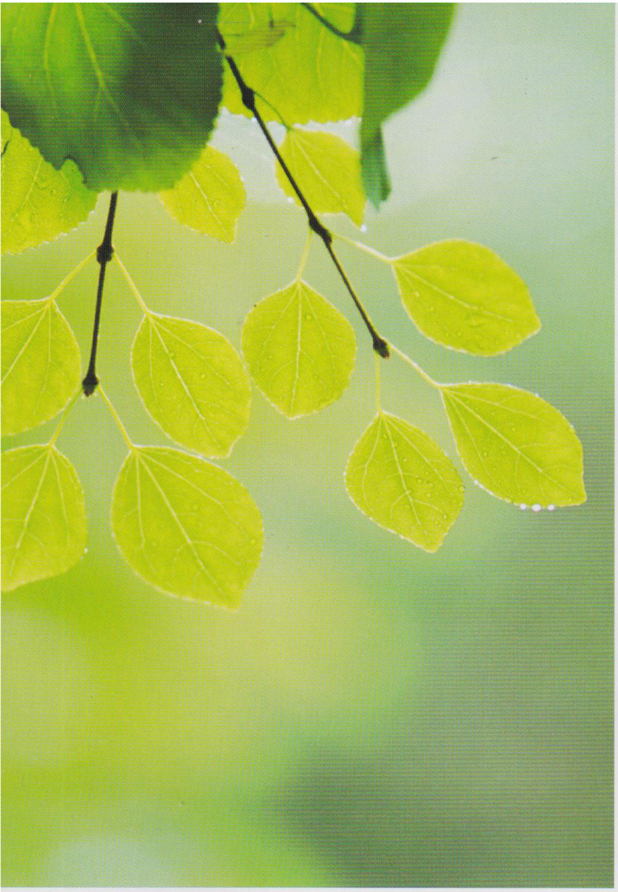
ศาสนาพุทธนี้พระพุทธเจ้าสอน

ข้อ ๑ ไม่ให้ทำความชั่วโดยประการทั้งปวง ตั้งแต่เล็กน้อยจนถึงมาก

ข้อ ๒ ให้สั่งสมกุศลคือความฉลาด ทำบุญอะไรที่เป็นความดีความงาม รักษาศีล คิดทำอะไรที่มันเป็นธรรม ความดีสั่งสมให้มากๆ

ข้อ ๓ พยายามทำใจของตนให้ผ่องใส อย่าให้มันขุ่นมัว สะอาดหมดจดจนบริสุทธิ์ เรียกว่าพระนิพพาน

รวมอยู่ใน ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ ย่อลงมามี ๓ ประการ คือ ๑. ห้ามไม่ให้ทำความชั่ว ๒. ให้ทำความดี ๓. ให้รักษาใจให้ผ่องใส

พุทธศาสนาไม่เหมือนวิทยาศาสตร์ พุทธศาสนาอาศัยทั้งเหตุผล ทั้งเหตุปัจจัย

พระพุทธเจ้าบ่โกหกใคร เพิ่นทำพระองค์เองเป็นแบบอย่าง
ให้โลกได้เป็นร่องรอย คือเป็นมาอย่างไรก็เว่าสู่พุทธบริษัทฟัง
เพื่อให้เห็นร่องรอยตั้งแต่ทาน ศีล ภาวนา จนถึงที่สุดแห่งทุกข์
คือพระนิพพาน

บรรดานักปราชญ์ทั้งหลายมีพระอรหันต์ พระปัจเจกพุทธเจ้า
เป็นยอดนักปราชญ์ที่ดีหมด

ธรรมเป็นของสูง ขั่นว่าธรรมสูงแต่เฮาเหยียบย่ำทำลาย บ่ทำตาม ก็เหมือนกับเฮาเหยียบย่ำโอวาทของพระพุทธเจ้า

ให้พวกเฮาคิดถึงคุณูปการของพระพุทธเจ้าที่มีแก่สัตว์โลกทั้งหลาย ฝันบ่ดี นึกพุทโธได้ ผีก็หาย ไม่ว่าใครก็ตามท่องพุทโธก็ดีโลดนะ แม่นบ่มีแนวเป็นให้ว่าพุทโธเอาบุญก็ได้เป็นกุศล พุทโธๆ นำไป ขั่นขาดพุทโธเป็นคนช้า คนบ้าคนบอ มันเป็นจั่งซั่น

ธรรมทั้งปวงเป็นการเสริมสร้างตัวเองให้แกร่งกล้า หรือว่าสร้างบารมี คิดว่าสิเอาง่ายๆ บ่ได้ ธรรมนี้บ่แม่น เรื่องง่าย เป็นเรื่องยาก เป็นเรื่องละเอียด บ่คืองานทางโลก

ความยินดีมีอยู่แต่ยินดีในทางบ่ถูก สิเอาสิ่งที่มันผิดมาเป็นบุญมันเป็นบ่ได้ ศาสนาพุทธมันเข้าใจด้วยเจ้าของเอง ถ้าเฮ็ดตามก็ได้ผล หากสักแต่ว่าเฮ็ด มันได้อยู่หากได้น้อยที่สุด เลยบ่พอจักเทือ

ในระบอบประชาธิปไตย ทุกคนมีสิทธิเสมอกัน มันควรเป็นอย่างนั้น ใจทุกดวงมีสิทธิ์เท่ากันหมด มีอิสรภาพเท่ากันหมด บ่กดขี่ข่มเหงกัน บ่เหยียบย่ำน้ำใจกัน ผิดใจคือผิดธรรม

ธรรมกับใจเป็นกิริยาที่เปลี่ยนออก เดี๋ยวนี้ศาสนาลงสู่ที่ใจนี่ล่ะ ผู้ที่มีศาสนาในตัวเป็นผู้เสริมสร้างตัวเอง หรือว่ารักษาตัวบ่ให้ความสกปรกอันเป็นฝ่ายมัวหมองมาอยู่กับตัว แต่โดยมากมันบ่เข้าใจเรื่องตัวเอง มันหลงตัว เอาวิธีต่างๆ มาทำ เช่นเรื่องตัดกรรมวางเวร ไผสิตัดกรรมวางเวรได้ มีแต่เจ้าของนี้ล่ะ ทำบุญสะเดาะเคราะห์ตัดกรรมวางเวร ไผสิตัดได้ มันของไผของมัน ความดีก็มีอยู่นี้ ความหลงก็มีอยู่นี้ ทำความชั่วช้าลามกบ่ดี ควรคิดซะก่อนทำอันนี้ให้เข้าใจซะก่อน เมื่อเฮาประสบกับอันใด สัมผัสกับอันใด ก็ให้คิดให้รู้จักสิ่งนั้นว่าความจริงมันเป็นอย่างไร ใช้สติปัญญาเบื้องต้นตามการศึกษาก่อน คิดเอา ถ้าการทำถูกต้อง ปัญญามันเกิดเอง

เพิ่นว่า สิ่งใดที่เป็นคุณงามความดี เรียกว่าธรรมทั้งนั้น

ธรรม คือ ความดีงามทั้งปวง

ธรรมนี้เป็นกลางตลอด พระพุทธเจ้าเคารพธรรม พระอรหันต์ทั้งหลายเคารพธรรม หยังสิผิดธรรม ตายก็ช่างหัวมัน

มื้อนี้พวกเฮามาที่นี่ก็มาอบรมธรรมะคำสอนของพระพุทธเจ้า ซึ่งพวกเฮาพากันนับถือมาแต่บรรพบุรุษแต่พ่อแต่แม่

อายุของพระพุทธศาสนา ๒,๕๐๐ กว่าปีแล้ว ด้วยความที่คนนับถือ เขาก็ขึ้นชื่อลือชาว่าเมืองไทยนี้พุทธศาสนาเจริญ ศาสนาเจริญมันบ่แม่นเจริญด้านวัตถุ ต้องเจริญด้านจิตใจ จิตใจที่แสดงออกว่าเป็นศีลเป็นธรรม จั่งสิว่าศาสนาเจริญ บัดนี้พวกเฮาต้องการความเจริญทุกคน เพิ่นก็ว่า

ผู้ใดชังธรรม ผู้นั้นเป็นคนเสื่อม

ผู้ใดรักธรรม ผู้นั้นมีความเจริญ

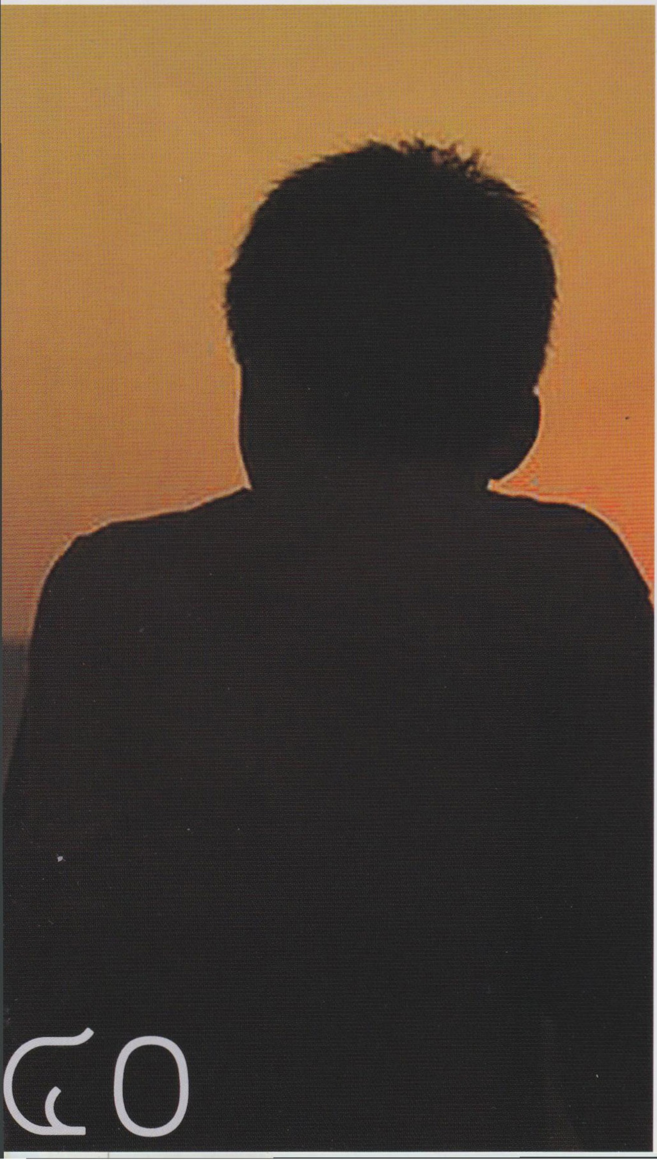
ให้พวกเฮาพยายามรักษาธรรมไว้เด้อ เพราะธรรมนี้เป็นของดีตั้งแต่ไหนแต่ไรมา พระพุทธเจ้าตรัสรู้มาหลายพระองค์แล้ว ก็สอนความเดียวกัน ใครไปถึงหรือไปรู้ธรรมมีแต่ดี บ่มีเลว ไปบ่กลับ เรียกว่าถึงพระนิพพาน บ่ว่าแต่ก่อนหรือปัจจุบันหรืออนาคต เป็นธรรมดวงนี้ที่พวกเราได้ยินได้ฟังอยู่นี้ แต่ธรรมว่าเพิ่นตรัสรู้ก่อนมรณภาพหรือตายไปก่อน เพิ่นก็บ่ได้เอาไป ธรรมนี้ยังอยู่นำพวกเฮาด้วยกันทุกคน เพราะธรรมเกิดก่อน ธรรมเป็นของเก่าแต่ไหนมา เพิ่นเว่าหรือสอนพวกเฮา เพิ่นสอนของที่มีอยู่

คุณสมบัติของมนุษย์ เป็นผู้ฉลาด หากบ่มีธรรมเป็นเครื่องอยู่ มันฮ้ายกว่าสัตว์โลก สัตว์เดรัจฉาน เวลาโลกร้อนก็ฆ่ากัน อิจฉาซึ่งกันและกัน บ่มีศีลมีธรรม เป็นความกักขฬะ เป็นความเห็นแก่ตัว ว่าแต่ได้เฮ็ดหยังก็ตาม ช่างหัวมัน ช่างหัวเจ้าของนั่นแหละ หากมีศีลมีธรรมบ่เป็นจั่งซั่น

ถ้าเฮ็ดดีก็เจ้าของ เฮ็ดฮ้ายก็เจ้าของ เฮ็ดแล้วเป็นของตัว บ่อยากได้ก็ได้คือบาปนี้ เฮ็ดบุญเฮาก็ต้องได้ ได้น้อยได้หลาย เหตุนั้นจึงให้พิจารณาก่อนให้ดีในการกระทำ สิ่งใดที่เป็นโทษอย่าทำ สิ่งใดที่ถูกต้องเฮ็ดโลด ความถี่ถ้วน ความจริงจัง อานิสงส์ก็ได้ตามมาดตามหมายของเจ้าของ ที่บ่บกพร่องมันเป็นจังซี่

เกิดเป็นมนุษย์ยังปกติอยู่ มันดีกว่าไผทั้งหมด ดีกว่าสัตว์ในแผ่นดิน มนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐกว่าเขา โดยมาก มันเป็นสถานะกลาง แต่ส่วนใหญ่จะลงนรก ขึ้นเป็นเทวดามีน้อย

เราเกิดมาเป็นคน เป็นสัตว์ที่ประเสริฐในหมู่สัตว์ทั้งปวง พระพุทธเจ้าก็เป็นคนเหมือนกัน เราเกิดมามีอวัยวะ ขา มือ ไม่บกพร่อง เครื่องปฏิบัติของเรามีอยู่แล้ว ฉะนั้น จงตั้งใจประพฤติปฏิบัติให้ได้ตามเพิ่น

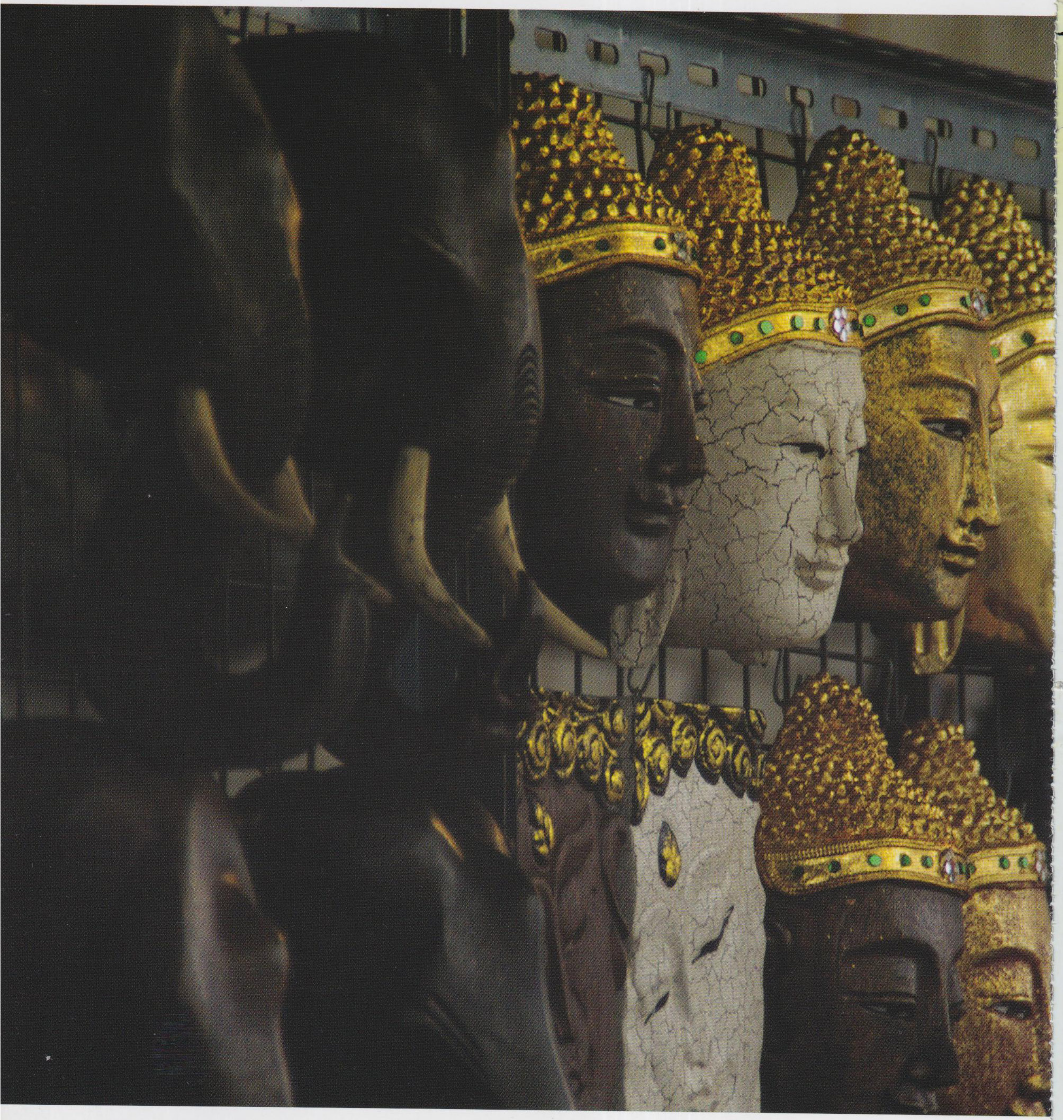

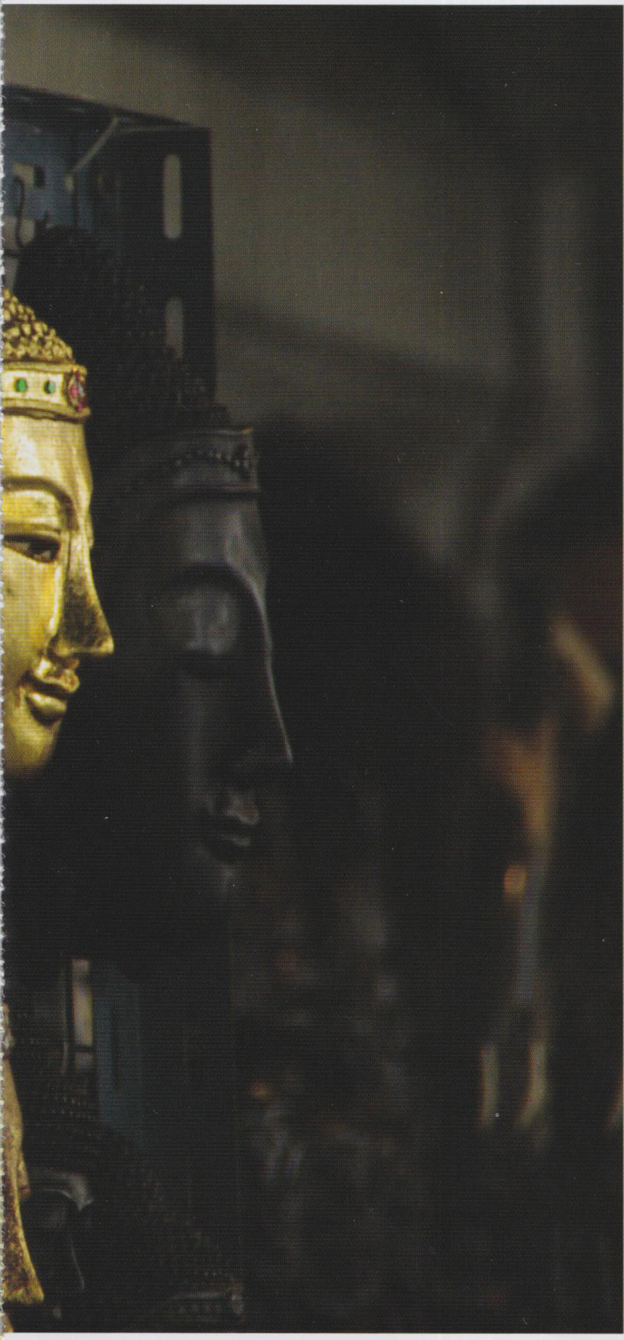

คิดในทางบ่ถูกต้องเป็นการทำลายเจ้าของเอง เมื่อร่างกายตายไปแล้ว บาปกรรมกินใจ สถานที่ทุกข์ยากที่เรียกว่า อบายภูมิ ๔ ประการ คือ นิรยภูมิ เปตติ-วิสัยภูมิ อสุรกายภูมิ ติรัจฉานภูมิ อบายภูมิพวกนี้หาความสุขบ่ได้

พระพุทธเจ้าเพิ่นสอนให้เฮาเข้าถึงตัวของตัว ถ้าเฮาเข้าถึงตัวของตัวได้ มันคือกันเบิ้ด เพิ่นถึงว่าเหมือนน้ำทะเล อยู่ไหนก็เค็มคือกันเบิ้ด ใจคือกัน เป็นเรื่องเดียวกันเบิ้ด ที่มันหลายเรื่องอยู่นี่ หลายเล่ห์หลายเหลี่ยม คนหลายล้านคนบ่คือกันจั๊กคน เป็นจั่งซั่นตั๊ว แม่นบ่ เพิ่นว่าเป็นคนคือกัน แต่ว่าบ่คือกัน พิจารณาเด้อหมู่นี้

โลกนี้มันมีสักขีพยานชี้ให้รู้ได้ ส่วนธรรมไม่มีตัวมีตน เรื่องใจอันนี้ไม่มีตัวไม่มีตน ถ้ารู้เรื่องใจเป็นธรรม มันคนละหน้าที่กับกาย เรื่องกายมันก็ไปส่วนกาย เรื่องใจมันก็ไปส่วนใจ ถ้าเอามารวมเป็นเรื่องเดียวกันแล้วทุกข์มาก ต่างคนต่างหน้าที่ มันอยู่อย่างนี้ตั้งแต่ไหนแต่ไร สกนธ์กายนี้คือก้อนธรรม ขอให้รู้จริงๆ ตามธรรมของเพิ่น นี่เรื่องธรรมไม่มีตัว ตัวนี้ตัวตายพร้อมตัวเกิด ที่ตายก็ตาย เขาเรียกว่าแตกสามัคคี นี้คือตาย รู้มันก็ตาย ไม่รู้มันก็ตาย ความจริงอันนี้มันมีของมัน เป็นแต่ผู้รู้กับผู้สำคัญผิด มันต่างกันตรงนี้นิดหน่อย แต่ถึงอย่างไรถ้าความพยายามมีต้องเจอแน่ๆ โดยมากทำไม่จริง ทำนิดหน่อยแต่อยากได้มาก หากได้จริงคำเดียวพรึบเลย ผู้มีนิสัยเป็นอย่างนั้น

โง่ ฉลาด มันมีอยู่ในโลกนี้ คือมืดกับแจ้งมันอยู่บ่อนนี้ โง่กับฉลาดมันมีในโลก แต่หากมีการเสี้ยมสอนก็ค่อยดีขึ้นไป

เรื่องจิตคิดได้เป็น ๒ แบบ คิดได้ด้วยเจ้าของเอง แบบหนึ่ง คิดโดยอาศัยผู้อื่นชักนำแบบหนึ่ง มันมีจั่งซี่

ได้เป็นยักษ์เป็นผีก็ใจนี่ละ ได้เป็นพระพุทธเจ้าก็ใจนี่ล่ะ เราต้องรักษาใจให้ดี ได้ใจดีกว่าได้สมบัติทั้งปวง หลวงปู่มั่นท่านว่า **ใจเป็นประธานแห่งสิ่งทั้งปวง** ให้รักษาตัวนี้ล่ะ สำคัญนะ มันมีตัวเดียวนี่ล่ะ

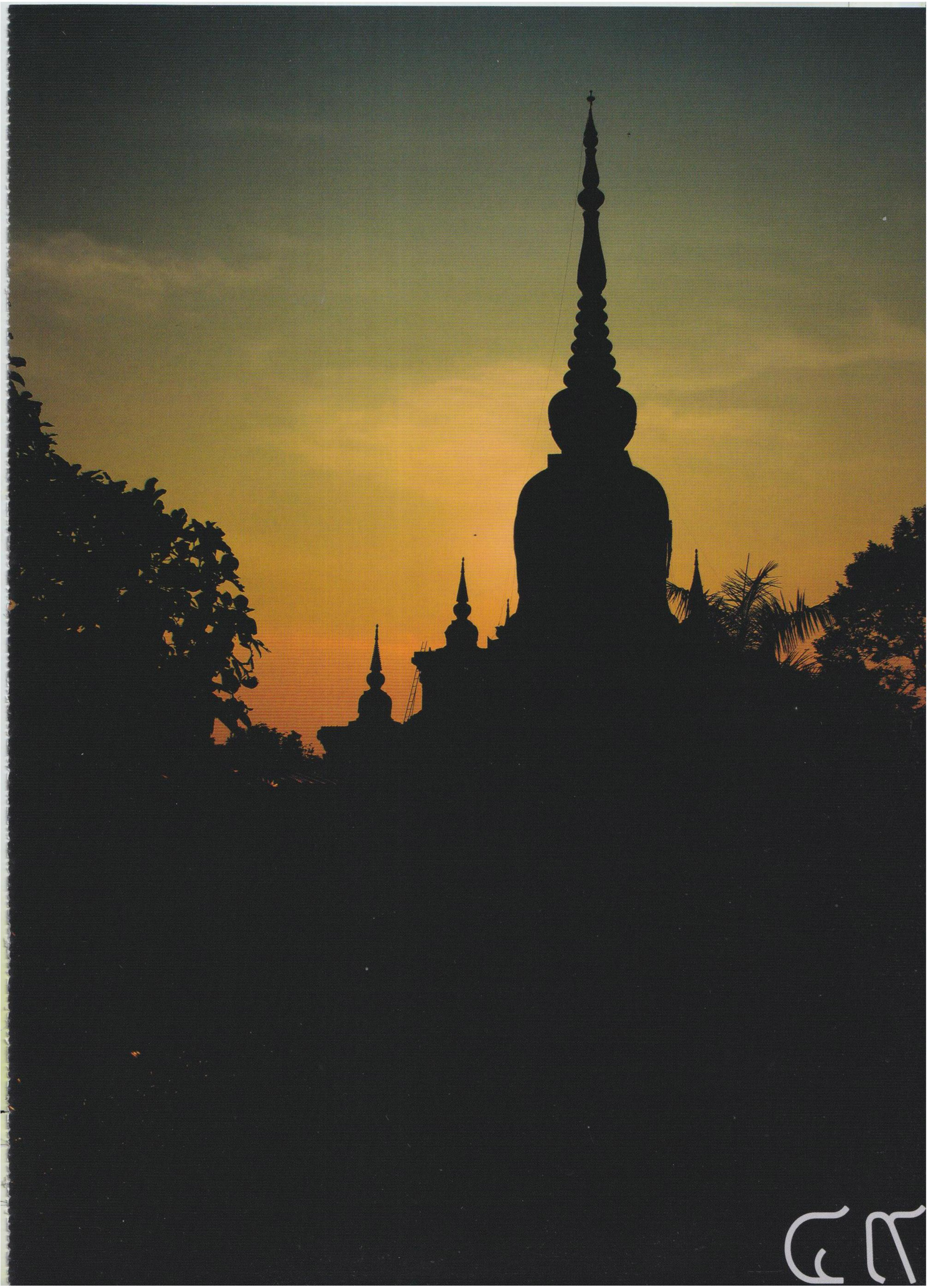

ธรรมไม่เลือกเพศ ไม่เลือกภูมิ เรื่องกิเลสเหมือนกัน กิเลสก็คือสวะของใจ หากรู้ความจริงของกายหรือของใจ เป็นปรินิพพาน **ปริ** แปลว่า รู้รอบเรื่องของจิต ของกาย รู้โลก ๓ คือ เทวโลก มนุษยโลก นิรยโลก โลกทั้ง ๓ เป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ทั้งหมด เพราะบัดนี้เห็นด้วยเจ้าของเอง ไม่มีใครบอก ข้อปฏิบัติของพระพุทธเจ้าหยั่งรู้ตรงนี้ เป็นปัจจัตตัง แสดงด้วยใจ

เรื่องศาสนาพุทธคือเรื่องของใจ พระพุทธเจ้าเกิดมารู้แจ้งโลกแต่ละยุคสมัย ตรัสรู้คนเดียวแต่เป็นคำพูดเดียวกัน รู้ทั้งข้างหน้า รู้ทั้งข้างหลัง รู้ทั้งปัจจุบัน ไม่บกพร่อง ส่วนที่รู้อย่างเดียวกันคือรู้สัจธรรม อุปมาเหมือนผลไม้อย่างแตงโม ลูกทีแรกใหญ่ ลูกปลายมันเล็ก แต่รสเหมือนกัน สัจธรรมตรงนี้เหมือนกัน ส่วนเรื่องญาณ เป็นเรื่องของแต่ละคนที่บำเพ็ญมา อุปนิสัยสร้างมา

คนถามว่านรกสวรรค์มีจริงๆ หรือ

ให้เชื่อพระพุทธเจ้า ถึงยังไงก็เถอะ ถ้ามันไม่สัมผัสด้วยเจ้าของ เขาว่ามันไม่ขาดสงสัย เพราะตัวสงสัยเป็นวิจิกิจฉา เป็นกิเลสตัวหนึ่ง ก่อนจะหมดสงสัยต้องผ่านขั้นโสดาบันไปก่อนสิหมดสงสัย

ทีแรกก็ทำไปตามทางที่ดี เชื่อร้อยเปอร์เซ็นต์ พอได้ผลปรากฏเรื่องใจ เราเห็นประจักษ์ว่าเป็นของเราจริงๆ มันค่อยแน่นขึ้น ศรัทธาก็เพิ่มขึ้นกว่าเก่าเพราะความหนักแน่น เห็นใจคือเห็นธรรม

ธรรมมันก็มีหลายขั้นนี่นา ขั้นต้นก็โลกิยธรรม ต่อไปก็เป็นโลกุตตรธรรม กัลยาณธรรม ธรรมอันงามขึ้นก่อน ปุถุชนมีธรรมอันงาม จากนั้นก็เป็นอริยธรรม ไม่กล้าทำบาปแล้วด้วยกาย เวลาพูดก็ไม่กล้าพูดผิดเพราะอายการทำสิ่งที่ผิดเพราะกลัวบาป อันนี้เรียกว่าธรรมเข้าถึงตัว เพราะตัวธรรมจริงๆ เป็นตัวใจ ตัวใจมาผสมกันเข้าอยู่ส่วนกลางเรียกว่าใจ การรักษาใจคือการรักษาธรรม รักษาพระศาสนา รักษาตัวเอง เสริมสร้างตัวเองให้แข็งแกร่ง

ทีแรกก็ให้พึ่งพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ พอได้ทราบว่าพระพุทธเจ้าทำอย่างไร พระธรรมสอนอย่างไร พระสงฆ์สอนอย่างไร พอไปทำตามมันได้รู้ได้เห็นได้เป็นของตัวเอง รู้ชัดเจน พึ่งตัวเองได้แล้ว อัตตา หิ อัตตโน นาโถ ธรรมของพระพุทธเจ้าสอนให้รู้ด้วยตัวเอง ไม่ใช่สักแต่ทำไปตามเขา เบื้องต้นคือน้อมใจเชื่อ เชื่อด้วยศรัทธา ปัญญา ความคิดให้พยายามทำเข้า ทำได้จริงก็คือผล

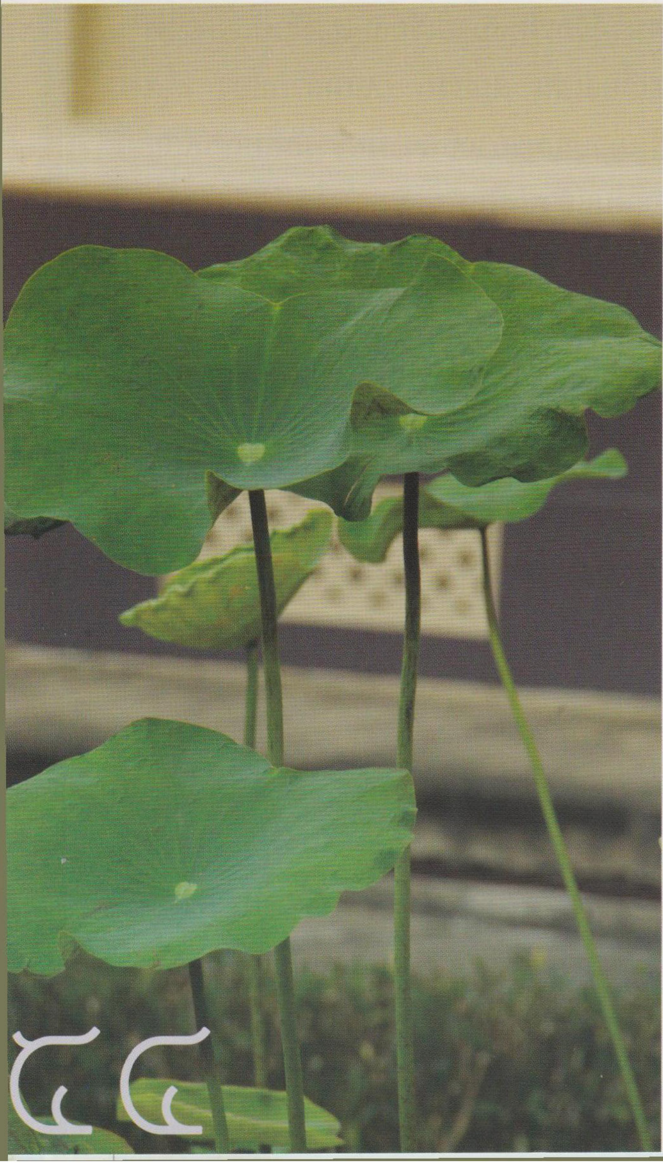

บุญบั้งไฟ แต่ก่อนข่อยก็ผู้หนึ่ง พอมาฮู้จักเรื่องบาปเรื่องบุญ มันบ่มีจิ๊กเม็ดที่เจตนาอันเป็นกุศลในบั้งไฟ มีแต่เรื่องเล่น สกปรก กินเหล้ากินยา เซิ้งมันจั่งได๋กัน บ่อนได๋มันเป็นบุญแท้ เอาบุญมาอ้างซือๆ นี่ละ มันไปเล่นบุญจั่งซั่นซือๆ บุญเอามาเฮ็ดเป็นของเล่นแล้วบ่เป็นท่า บุญบั้งไฟดีบ่ดีตายไปเป็นพญานาคเล่นบั้งไฟอยู่ มีฤทธิ์มีเดชอยู่ แต่หากเป็นสัตว์เดรัจฉานสู้มนุษย์บ่ได้ มนุษย์สูงกว่าผู้ใด สูงกว่าบรรดาสัตว์ในแผ่นดิน สัตว์โลกที่เด่นที่สุดคือพระพุทธเจ้า เป็นมนุษย์คือกัน เฮาเป็นลูกศิษย์พระพุทธเจ้า อย่าให้เสียเกียรติของเพิ่น

เรื่องบุญบั้งไฟ พระพุทธเจ้าบ่สอนดอก แม่นเกิดทันพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าก็บ่สอน เจตนาในส่วนบ่ดีเป็นพื้นเพของอันธพาล

ธรรมที่พวกเฮาเรียนอยู่นี่ ตั้งใจเอาอิหลี ไผเฮ็ดได้หลาย ถูกต้องที่สุด ก็ได้ผลปัจจุบัน อกาลิโก ไม่เลือกกาล สมน้ำสมเนื้อ คือว่าของนั้นได้ราคาเท่าไรก็ขายตามราคาของนั้น บ่ขึ้นอยู่กับความอยากได้กำไรหรือขาดทุน เอาตามความเหมาะสมกัน

อันนี้เพิ่นว่าการปฏิบัติธรรมต้องปฏิบัติให้สมควรแก่ธรรมข้อใดข้อหนึ่ง แต่โดยมากเฮ็ดน้อยๆ แต่อยากได้หลาย คือบ่เห็นหยัง เป็นไปบ่ได้หมู่นี่ มันเป็นจั่งได๋ รู้ชัดเห็นแจ้ง เห็นคือแนวเจ้าของเห็น ให้มันถูกอิหลีเจ้าของเห็น ผู้อื่นเห็นบ่เห็นบ่สำคัญเลย เจ้าของเห็นบ่ตั๋วหมู่ ตั๋วหมู่ลงนรก

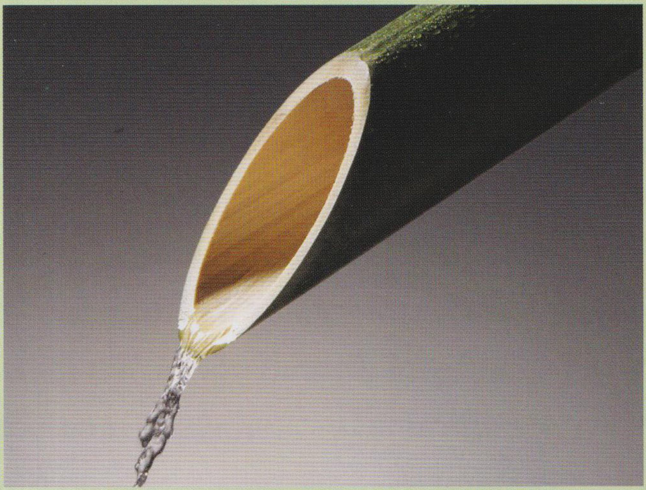

พวกเฮาทั้งหลายต่างร่วมบุญร่วมกุศล มาวัดวาศาสนา มาสร้างตัวให้ได้ดี ตามกำลังของตัวแต่ละคนๆ สมกับความเป็นมนุษย์ อย่าให้มันผ่านไปซือๆ ตายเปล่า ไผเฮ็ดยามได๋ก็ได้มื้อนั้น มื้อละ ๕๐๐ เดือนหนึ่ง ๑๕,๐๐๐ มันสั่งสม คือจั่งฝนตกทีละน้อยๆ แต่ท่วมบ้านท่วมเมืองๆ ได้ ตกบ่เซา หากหม้อบ่แตก น้ำก็เต็มได้ นั่น หากหม้อแตกไปรองน้ำ มันก็ไม่เต็มซักที ถ้าหม้อไม่แตก ฝนตกทีละนิดละหน่อยก็เต็ม ดังนั้นให้เราพยายามทำบุญ อยู่บ้านทำก็เป็นบุญ อยู่ป่าทำก็เป็นบุญ อยู่ที่ไหนทำก็เป็นบุญ

สมบัติพัสถานมันเป็นเรื่องของกาย กายตายไปก็หมดความหมาย

เฮ็ดบุญเฮ็ดทาน เฮ็ดแนวใดมันดีเฮ็ดโลด ขั่นบ่ได้เฮ็ด มีแต่ความคิดอยู่ มันเป็นอนาคตอยู่ อันนี้เฮ็ดแล้ว แม่นคัก

เรื่องเฮ็ดบุญ เฮ็ดอยู่ไหนก็เป็นบุญ เฮ็ดบาป อยู่ไหนก็เป็นบาป มันมีเฮ็ดถูก เฮ็ดไม่ถูก เพิ่นว่า นาดี นาบ่ดี เฮาต้องคิดให้เรียบร้อย เป็นสัมมาทิฏฐิพร้อม หากเรามีศีลบริบูรณ์ เจ้าของเป็นผู้เรียบร้อย สมองดีฝ่ายหนึ่ง บ่ดีฝ่ายหนึ่ง หากว่าฝ่ายปฏิคาหกหรือทายกดีพร้อมทั้งสอง มันก็ดีทั้งสอง เพิ่นเว่าว่า ให้เอาศีลเป็นเกณฑ์

ผู้ใดให้ทานแก่บุคคลผู้ทุศีล ก็ได้อานิสงส์แต่ได้น้อย แต่ได้หลายกว่า ให้สัตว์เดรัจฉานจั๊กหน่อย

ให้ทานแก่ผู้มีศีล ได้อานิสงส์มากกว่า เช่น ให้พระสงฆ์ ได้อานิสงส์เป็นแบบหนึ่ง ให้พระอริยบุคคล ก็ได้อานิสงส์เป็นอีกแบบหนึ่ง

มีเรื่องหนึ่งที่กล่าวถึงเรื่องการให้ทานในพระไตรปิฎก มีเศรษฐีผู้หนึ่งตั้งโรงทานให้ทานแก่คนธรรมดา ชั่วชีวิตหนึ่งแล้วก็ไปเกิดสวรรค์คือกัน ส่วนผู้ที่เกิดในยุคพระพุทธเจ้านี้ให้ทานคือกัน แต่ทานให้แก่พระพุทธเจ้ามันต่างกัน ยุคของพระพุทธเจ้าดีกว่าเขา พระพุทธเจ้ามีมาแต่ดึกดำบรรพ์คือกันแต่ว่ามีเป็นยุคเป็นคราว คราวใดพระพุทธเจ้ามีชีวิตอยู่ ได้เห็น

ด้วยตา ส่วนยุคเฮา พระพุทธเจ้าตัวจริงคือดวงธรรม ตัวนอกคือรูปกาย หายไปแล้ว คือเพิ่นปรินิพพาน ยังแต่ชื่อเสียง แต่พระธรรมคำสั่งสอน ยังครบสมบูรณ์อยู่ ผู้ตรัสรู้เป็นหลักฐานพยานในการตรัสรู้มีอยู่สมัยนี้ พระอรหันต์ เฮาหาบ่อนได๋ที่มันดีเห็นชัดเจน เพิ่นว่าจั่งได๋ว่านำ เป็นผู้เลือก เหมาะควร ธรรมดาไปซื้อของก็เลือกซะก่อน ไปซื้อรถก็เลือกรถก่อน ไปซื้อผ้าก็เลือกผ้าซะก่อน อันได๋ดี ความดีนั่นดีทุกแนว มันก็ดีต่างกัน น้อยก็ดีอย่างหนึ่ง ใหญ่ก็ดีอย่างหนึ่ง ใหญ่ก็บ่ดีแนวหนึ่ง น้อยก็บ่ดีน้อยหนึ่ง เฮามาเทียบ ผู้ชายดีหมดทุกคนก็บ่แม่น ผู้หญิงเสียหายทุกคนก็บ่แม่น ผู้หญิงผู้ชายเว่าตามความคิด เพศชายมีกำลังกว่า ในโลกนี้พระพุทธเจ้า แต่ละองค์ๆ เป็นผู้ชาย ผู้หญิงเป็นพระพุทธเจ้าไม่ได้ ลักษณะนั้น เรื่องผู้หญิง บ่แม่นบ่ดีเลย มีดีอยู่ ผู้หญิงเป็นพระราชาก็มี แต่มีน้อยคนลักษณะนี้ เพศหญิงเพศชายมันมีเป็นคู่ของโลก ว่าผู้ชายดีตลอดไปบ่ได้

หากได้บุญ ผู้หญิงได้ก็ดี ผู้ชายได้ก็ดี เฮ็ดบุญแนวเดียวกันก็เท่ากัน ดีบ่ดี ผู้ชายนี้เว่ายาก ผู้หญิงเว่าง่าย เชื่อง่าย ผู้ชายหนักแน่น มันต่างกันจั่งซี่

ธรรมดาใจอยู่กับอารมณ์ กายเป็นเครื่องมือ ใจเป็นตัวตั้งรับทั้งดีและชั่ว โดยอยู่ที่เจตนา จึงได้เว่าว่าผู้มาเกิดได้มาสร้างมาแปลง แม้แต่พระพุทธเจ้าก็ยังต้องสร้างบารมีมา เกิดชาติใดก็เฮ็ด เป็นคนทุกข์คนยากก็มี เป็นสัตว์เดรัจฉานก็มี จนมาเป็นพระเวสสันดร บัดสุดท้ายได้ให้ทานหมดทุกอันทั้งวัตถุข้าวของเงินทอง บริษัทบริวาร ให้ทานทั้งเมียทั้งลูก คำว่าสละบ่ได้ บ่มี แม้ผู้ใดขอตาก็ควักให้ได้ ขั้นสุดท้ายบารมีเต็ม สละหมด สละมวลนี้ ของหมู่นี้เป็นของโลกคืนซะแล้วไปพระนิพพาน นักปราชญ์ทั้งหลายมีพระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า และพระอรหันต์ทั้งหลายไปฮอดบ่ได้กลับ และสรรเสริญพระนิพพาน

ถ้าพวกเฮามีความต้องการ ก็จงพยายามทำบุญทำกุศล อย่าได้ลดละ เชื่อนักปราชญ์ไว้ก่อน ทีแรกเชื่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เฮ็ดไปๆ มันเป็นเรื่องเชื่อตนเอง เมื่อรู้ชัดเจนแล้วมันขาดความสงสัย บ่ได้ถามผู้ได๋คือเพิ่นว่าตัวไผตัวมัน ปัจจัตตัง ของไผของมัน บ่อาศัยผู้อื่นจนว่าตาย พึ่งตัวเองได้ อัตตา หิ อัตตโน นาโถ ตนแลเป็นที่พึ่งแห่งตน เรียกว่าคนมีความคิดมีสติปัญญา คนบ่มีสติปัญญา กลิ้งไปกลิ้งมา แล้วแต่ไผสิเอาไปเฮ็ดหยัง เฮาก็เป็นคนผู้หนึ่ง ให้เฮ็ดดีมีคุณสมบัติสมความเป็นมนุษย์เน้อ มนุษย์นี้ดีกว่าหมู่ พระพุทธเจ้าก็เป็นมนุษย์

เอาละบัดนี้เกิดมาหูบ่หนวก ตาบ่บอด แข้ง ขา ตีน มือ สมบูรณ์ เฮ็ดจั่งได๋เฮ็ดเอา

พระพุทธเจ้าเพิ่นสอนธรรม เพิ่นสอนให้พวกเฮาเฮ็ดให้มันได้แก่เจ้าของ เพิ่นบ่ได้หวังอันใดนำดอกพระพุทธเจ้า เพิ่นพอหมดแล้ว จั่งหลวงตาเทศน์นั่นแล้ว เพิ่นบ่เอาหยังจั๊กสตางค์เดียว ที่เพิ่นเฮ็ดก็เฮ็ดเพื่อโลก โลกคือผู้ใด คือสัตว์โลกที่อาศัยพวกเฮาหากเป็นผู้ขวนขวาย เมื่อมันเต็มก็จะรู้จักเจ้าของ รู้จักบรรลุ พอเต็มสมบูรณ์มันจะเจิดจ้าขึ้นมา แต่ใจมันบ่หมอบ ปึ่งขึ้นมาที่เพิ่นเว่า มันมีอาการอย่างหนึ่งขึ้นมาเพราะกิเลสหมอบลงไป เป็นได้ทีละคราวเท่านั้น ต่อเมื่อธรรมมาเข้าสู่หัวใจเต็มเปี่ยมกิเลสเข้าบ่ได้ นั่นละดีที่สุด

หากบ่เฮ็ดตามแบบที่พระพุทธเจ้าพาเฮ็ดก็ขาดทุนที่เกิดเป็นมนุษย์ ต่อไปก็จะเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน สัตว์นรก เหตุนี้จึงรักษาให้ดี รักษาศีล รักษาธรรม คือรักษาเจ้าของเอง รักษาธรรมทำเจ้าของให้มีราคาขึ้น อันใดมันมีความมืดมัวมืดมนอนธการพยายามละให้มันน้อยลง หรือเฮ็ดให้มันหมดไป เพราะเฮาทั้งหลาย บรรดาสัตว์ทั้งหลาย ผู้มาเกิดอยู่นี้ คือความหลงพามา จนว่าบ่รู้จักมาแต่ไหนมาเกิด เวลาตายแล้วจะไปไหนก็บ่รู้จัก นี่หลงจั่งซี่ หากเซาเกิดได้ ก็รู้จักว่ามันสิบ่เกิดตั้งแต่เรายังมีลมหายใจอยู่ มันถูกกับคำของพระพุทธเจ้า แล้วจะรู้ชัดด้วยเจ้าของเอง บ่ต้องให้ผู้ใดมาตัดสิน บ่ต้องไปดูหมอ พระพุทธเจ้าสอนธรรมทั้งหลายให้เฮารู้ไปด้วยกันเฮ็ดไปๆ รู้เองนะ ทีแรกมันก็บ่ขยะแขยง พอเห็นโทษเห็นภัยแล้วก็ขยะแขยง เป็นของน่ากลัว อันใดมันบ่ถูกบ่ต้อง เจ้าของก็ทำเองทั้งหมด ดีก็อยู่ที่เรา ชั่วก็อยู่ที่เราบ่อนมันอยู่บ่ได้อยู่ที่กาย มันอยู่ที่ใจ บาปก็อยู่ที่ใจ บุญก็อยู่ที่ใจ ส่วนกายนี้เป็น

เครื่องมือเท่านั้น มันบ่ยอมรับเอง เวลามันหมดสภาพ เอาไปเผา มันก็ซือๆ อยู่ บ่เห็นมันร้องมันไห้ อันนี้เพิ่นให้พิจารณาเรื่องกาย ความที่เฮาถือว่าตัวนี้เป็นเฮา ตัวนี้ที่อัตตามันชัด ตั้งแต่เฮายังว่าตัวเฮาๆ อนิจจัง ทุกขัง

ตัวอนิจจัง ตัวเปลี่ยนแปลงอยู่ เปลี่ยนมาเรื่อย ตั้งแต่ก่อนเป็นเด็กน้อย มาเป็นพ่อเป็นแม่คน เปลี่ยนเป็นกระดูก เป็นเถ้า เป็นถ่าน เปลี่ยนเป็นขี้ดิน ตัวนี้ตัวเปลี่ยนแปลง อนิจจังมันเป็นจั่งซี่ล่ะ บ่เลือกผู้ใด ว่าแต่อยู่นานมันแก่มันลากไปจนเซ พังเป็นขี้ดินขี้หญ้าไปพู้นล่ะ เว่าแล้วให้พรอายุพันปีหมื่นปี อันนั้นหมายถึงความต้องการของเฮา อยากอยู่ บ่อยากตาย ใจมันบ่อยากตาย ตัวนี้มันตัวตาย ตัวกายตัวตาย ตัวเกิดตัวตาย

ให้พิจารณาซะ หลักฐานพยานตัวแท้บ่ปิดบัง ที่เห็นอยู่นี้ คือความแก่ ความเจ็บ ความตายมีอยู่นี้ ธรรมมีอยู่ นอกจากกิเลสปิดตา มองบ่เห็น อยากได้บุญชั่วขณะเหมือนช้างกระดิกหู งูแลบลิ้น ก็ยังดี รักษาศีล รักษาธรรม ให้พยายามทำ เหมือนเก็บกุ้งเก็บซิวไป มันได้หลายก็พออยู่พอกิน หากได้ปลาตัวใหญ่ตัวเดียวก็พอ หากตัวน้อยก็หลายตัว คือทำอยู่บ่อยๆ มันก็หลายได้ คือเม็ดฝนนี้บ่แม่นเม็ดเท่ากำปั้น แต่มันน้ำท่วมบ้านคนได้ เอาอย่างนี้ล่ะ เฮ็ดแท้ๆ เฮ็ดบุญบ่แม่นทานแนวเดียว รักษาศีล ภาวนา แม่นหมด เฮ็ดอยู่ไหน อยู่ป่าอยู่ดง อยู่วัด อยู่บ้าน พุทโธ ธัมโม สังโฆ จิตเป็นกุศล เป็นบุญโลด นั่นล่ะ

ใจนี้มันคือกล้องถ่ายรูป
ทั้งดีทั้งชั่วติดอยู่นั่นหมด

ผิด ถูก ชั่ว ดี มันเกิดจากไหน เกิดจากใจ อันอื่นไม่มีผิดถูกชั่วดี

บันได มันก็ไม่รู้ว่ามันเป็นบันไดไม้ ตัวกายนี้ก็เหมือนกัน เป็นกาย ไม่ได้เป็นตัวเรา ไม่ได้เป็นสัตว์ บุคคล หญิง ชาย เรา เขา เป็นธรรมชาติที่เกิดจากบุญจากบาปต่างหาก นั่น แต่เราเข้าใจว่าเป็นคน เป็นเรา เป็นเขา ตรงนี้มันยาก

เมื่อเราพินิจพิเคราะห์ว่า กายเป็นกาย ใจเป็นใจ และก็รู้เท่าทันอารมณ์ของใจ ใจมันละเอียด ไม่มีตัว จับได้ยาก ส่วนกายนี้มันหยาบ จับได้ง่าย ถ้าพูดตรงไปตรงมา กายนี้เป็นของน่าเบื่อ มันเต็มไปด้วยมูตรคูถ เหงื่อไคล แต่เราคิดได้แป๊บเดียวความคิดนี้มันก็หายแล้ว ไม่เหมือนของเน่าของเหม็น ก่อนมันจะเน่าจะเหม็น มันก็ขาดลม ขาดไฟ ปกติคนเราก็ต้องซักเสื้อผ้าอยู่เรื่อย เพราะเหงื่อมันออกมา เครื่องทำงาน ตับ ไต ไส้ พุง เต็มไปด้วยน้ำเลือดน้ำเหลืองเดินเครื่องอยู่ เมื่อเครื่องดับมันก็เหม็น นี่ความจริงของมันเป็นอย่างนี้ จะว่ายังไงมันก็เป็นของมันอยู่อย่างนี้ อย่างอื่นที่เอามาปกปิดตัวเอง เอาเครื่องหอมมาลูบไล้ทา เครื่องหอมก็คือเครื่องหอม กายก็คือกาย เราดูตรงนี้ก่อนความถูกต้อง มันเป็นยังไงทีนี้ ถ้ามันเป็นอย่างหนึ่ง เราเห็นเป็นอย่างหนึ่ง เมื่อเราเห็นถูกต้อง เราจึงทำความถูกต้องได้ เมื่อความเห็นยังไม่ถูกต้อง ทำอะไรมันก็ผิดไปเพราะความเห็นผิด ฉะนั้น จึงให้พินิจพิเคราะห์ว่าอะไรผิดอะไรถูกตามคำสอนที่ผู้รู้ชี้แจง

คนหลงตามความรู้สึก คือเฮาหลงสังขารว่าคน เบิ่งคักๆ ก็คนคักๆ เป็นสมมติหมด มันเกิดขึ้นมาจริงๆ จั่งรู้จักเป็นเรื่องอันหนึ่ง ความเห็นเป็นความแจ้งขาว ตรัสรู้เรียกว่าความแจ้งขาวชัดเจน มันชัดเจน ของเฮานี่มีแต่สังขารตามรอยของความหลง เรื่องสมมติทั้งหลายเรียกว่าโลก สมมติทั้งหลายเกิดจากใจ ความรู้สึกมันเกิดขึ้น บันได ต้นเสา หมู่นี้มันบ่ได้ว่ามันเป็นจั๊กเทือ แขนนี้มันก็ไม่ได้ว่ามันเป็นแขนจั๊กเทือ จนกว่าตราบใดสิมาเข้าใจในสมมติจั่งสิเห็นวิมุตติ เพราะวิมุตติมันตัวเดียวอันนี้ อันนี้ไปเห็นความชัดแจ้งความจริง

ขออนุโมทนาด้วย

การมาปฏิบัติศีล ปฏิบัติธรรม รักษาศีล รักษาธรรม คือการเสริมสร้างตัวเองให้มีคุณค่า เพราะศีลธรรมเป็นเรื่องของตัวเรา เรื่องกายเรื่องใจเราอยู่กับธรรม เรื่องศีลเรื่องธรรม โดยไม่รู้เรื่องว่ามันเป็นอย่างนี้ พระพุทธเจ้า ตำรับตำราชี้ลงมาที่กาย ต่างคนต่างชี้แจง มีแต่แบกตำราใส่กัน เป็นเรื่องทิฏฐิมานะ ใครรู้มากก็สำคัญว่าตัวดี ทั้งที่ความรู้เหล่านั้นเหมือนไปยืมเขามาใช้ เป็นของครูบาอาจารย์ เป็นของพระพุทธเจ้า

ศีลก็คือให้รักษากาย วาจา ใจ ให้เรียบร้อย ปราศจากโทษ ศีลคือความถูกต้องรักษากาย วาจา ไม่ให้เกิดโทษ ไม่รังแกกัน ไม่ฆ่ากัน ไม่ลักของกัน ไม่ผิดน้ำใจซึ่งกันและกัน ไม่โกหกกัน เป็นความถูกต้องทั้งนั้น เรารู้หลักพอสมควรแล้วมาสังเกตดูที่เรา อะไรที่ไม่ถูกเรารู้อยู่ ที่ผิดอยู่ก็สลัด อะไรที่ถูกแล้วก็ดำเนินต่อไปก็ไปได้เท่านั้น ผลปรากฏขึ้นเป็นของเราทั้งหมด พระพุทธเจ้าไม่เอาอะไรกับใคร

เราเกิดมาเป็นคน พระพุทธเจ้าก็เป็นคนเหมือนกัน เครื่องปฏิบัติของเรามีอยู่แล้ว มีได้ตามศรัทธาของแต่ละคนๆ แต่มันเอาเลยไม่ได้ พระพุทธเจ้ายังต้องสร้างบารมีมา ๔ อสงไขยแสนมหากัป เกิดมาได้ตรัสรู้ในชาติสุดท้ายยังแสวงหาอยู่ตั้ง ๖ ปี เราทั้งหลายมันหลอกตัวเอง เลยหลงตัวเอง ตัวนี้ตัวปลอม มันตายได้ ไม่ทราบมันมาจากไหนมาเกิด ไม่รู้เบื้องต้นเบื้องปลายตายแล้วไม่รู้จะไปอยู่ที่ไหน นี้เรียกว่าความหลง

สิ่งที่ไม่ใช่ความหลงคือเดินตามมรรคปฏิปทา ศีล สมาธิ ปัญญา อย่างที่พระพุทธเจ้าสอนเรา เราก็สามารถรู้ตามความสามารถของแต่ละคนนะตามบุญญาธิการสั่งสมบารมีมา เดินทางทุกคน คนละก้าว ก็ใกล้เข้าไปอีกสู่ที่หมายเรื่อยๆ ก็เท่านั้นแหละ

บุญกับบาป ผู้มีบาปก็มีความเศร้าหมองต่ำเตี้ยลงไปเรื่อยๆ แนวได๋ก็บ่ดี ผู้มีบุญมีแต่แนวดีๆ เมื่อรู้จักว่าบุญเป็นแนวดีแล้ว เฮาทั้งหลายจงพยายามสั่งสมบุญ อันได๋มันเป็นบุญ เฮ็ดให้มันเกิด อันได๋เป็นบาปเป็นโทษให้หลีกเลี่ยง มันไปหาเจ้าของเพราะเจ้าของเป็นผู้ทำ

พระพุทธเจ้าว่าอันได๋ก็ให้ว่าจั่งซั่น สุคโต ไปก็ดี มาก็ดี โลกวิทู รู้แจ้งโลก รู้ทันโลก บ่ติดโลก เป็นคนละอันกับโลกนี้ อย่างเฮาอยู่นำกันกับโลก เฮาบ่ทันฮู้จักว่าเป็นคนละอัน เห็นแต่คน จากเห็นคนแล้วก็เห็นผู้หญิง ผู้ชาย ออกทางนอกเท่านั้นล่ะ มีครอบครัวผัวเมีย พ่อแม่ พี่น้อง ญาติมิตร ประเทศชาติ หมู่นี้มีแต่ว่ายึดถือเอาทั้งนั้น

ศีล ๕ เป็นมาตรฐานของมนุษย์

ศีล ๘ ผู้เป็นฆราวาสทำได้บางเวลา

ศีล ๒๒๗ เป็นศีลของพระ

การทำผิดศีลนี้เป็นโทษ ศีลเป็นรั้วป้องกันสิ่งชั่วช้าลามก เพิ่นอุปมาว่า เหมือนกับปลูกผักใส่สวนไว้ และเราก็ล้อมรั้วกันวัวกันควาย พอมันมีรั้ว วัวควายมันก็เข้าบ่ได้ การปฏิบัติธรรมก็เช่นเดียวกัน ขั้นบ่รักษาศีล มันคือ รั้วไม่มี มันไหลออก ได้ผลน้อย

สิ่งที่เป็นบรรทัดฐานได้คือศีล

ศีลข้อที่หนึ่ง พระพุทธเจ้าสอนไม่ให้ฆ่าสัตว์ เราก็เป็นสัตว์ตัวหนึ่งเหมือนกัน เราก็ไม่อยากให้ใครมาฆ่า ตัวไหนๆ ก็ไม่อยากถูกฆ่า มันรัก หวงชีวิต ไม่อยากตาย ใครๆ ก็ต้องการอย่างนั้นคือไม่ให้ฆ่ากัน ตัวเล็กตัวน้อยก็เป็นสัตว์เหมือนกัน นี่ข้อหนึ่ง

ศีลข้อสอง คือไม่ให้ลักของกัน ของอันใดที่ไม่ได้ให้ด้วยวาจาหรือตามกิริยาของกายว่าให้ เราไปเอาด้วยอำนาจบาตรใหญ่เหมือนปล้น คำว่าลักขโมย การปล้น การจี้ อันนี้ก็ไม่มีใครต้องการ นี่ละศีลเป็นบรรทัดฐานเรื่องของเราเสมอ เรื่องศีลของแต่ละคนคือความรักษาตัว ไม่ต้องการให้ใครมาฝ่าฝืนอย่างนี้

ศีลข้อที่สาม คือไม่ให้ประพฤติผิดประเวณีในกาม

ศีลข้อที่สี่ คือให้พูดความจริง คือไม่ให้ตั๋วกัน ไม่ให้พูดปด ไม่ให้หลอกลวงกัน

ศีลข้อที่ห้า คือ ไม่ให้ดื่มน้ำเมา เพราะถ้าดื่มเข้าไปแล้ว ความรู้สึกมันเปลี่ยนแปลง ทำใจให้ฟุ้งซ่าน ไม่มีสติ ฟั่นเฟือนตัวนี้เป็นตัวใหญ่ทำให้ผิด

นี้คือลักษณะที่เราจะคิดว่าอะไรดีอะไรชั่ว มันถูกหรือมันผิด เอาศีลมาเป็นบรรทัดฐาน ถ้ามีศีลครบบริบูรณ์ กายกับวาจาก็เรียบร้อย ปราศจากโทษ ใจมีความระวัง มีความละอาย ถ้าไม่ละอาย มันด้าน ทำอะไรก็เฉยๆ

ใจมันเป็นใหญ่แต่ไหนแต่ไรมา จะคิดดีก็ใจพาเป็น จะคิดชอบก็ใจพาเป็น รู้จักผิดจักถูกก่อน ถ้ามันละอายมันไม่กล้าทำ ทำอะไรต่างๆ ให้มันดีก่อน สิ่งไหนที่มันไม่ควรมันรู้ของมันเองว่าอันนี้ไม่ควร มันละอาย เพราะทำไปแล้วมันเสียเรา ทำให้เราหม่นหมอง ทำให้เราไปเป็นสัตว์นรกหรือว่าอสุรกาย

การบูชาพระพุทธเจ้า

๑. บูชาด้วยดอกไม้ ธูปเทียน ของหอม วัตถุต่างๆ นี้เรียกว่า **อามิสบูชา**

๒. **ปฏิบัติบูชา** คือ รักษาศีล ภาวนา

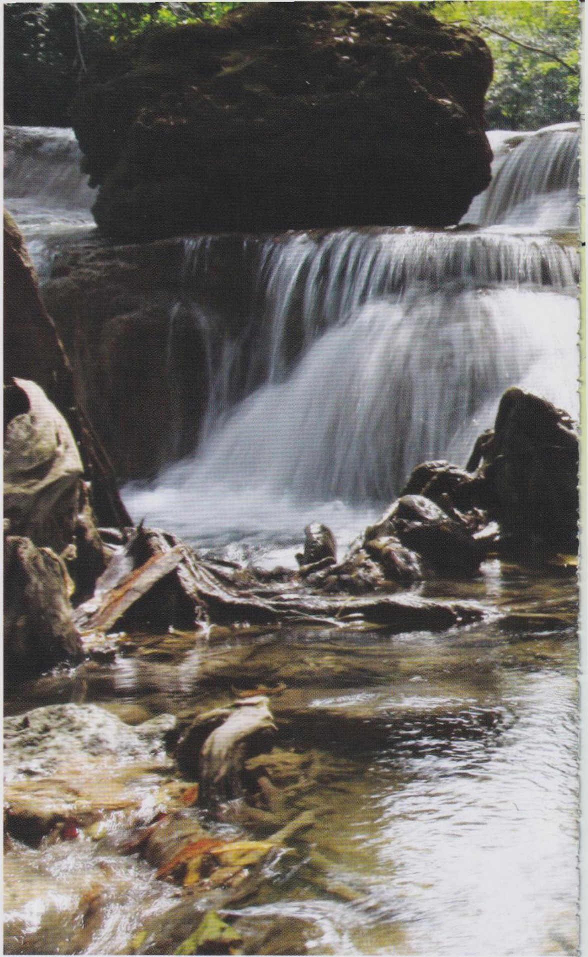
ผู้ใด๋บ่ทันมีศีล ก็ให้อธิษฐานศีลให้มันได้ ศีล ๕ เป็นอย่างน้อย ศีล ๘ มีแต่ปฏิบัติภาวนาทั้งหลาย ทำประโยชน์ทั้งหลายนี้ เฮาเป็นผู้ได้ ได้เท่าใด๋ได้ผลก็เป็นผู้ภาวนา พระพุทธเจ้าเป็นแต่เครื่องดึงดูดให้เราทำให้เกิดศรัทธาความแก่กล้า หากมันเข้าถึงใจแล้ว บ่ได้บอกยาก ยากแต่ยังบ่ทันเข้าถึงใจ เข้าบ่ถึงธรรมเลยยาก แม้นจะยากปานใด๋ก็ตามก็มีผู้เป็นไปได้อยู่ ถ้าผู้ใด๋เป็นไปก็มีแต่ผู้ดีมีธรรม บ่ว่าผู้หญิงผู้ชาย ธรรมเป็นของดีของจริง

ธรรมมันยาก เป็นของละเอียด หากเป็นของง่าย คนได้หลายแล้ว ถึงสิยากปานใด๋ มันก็มีบ่อนแล้ว มันบ่คือยากบ่แล้วคือโลก เทียวเกิดเทียวตาย ยากแบบไปพระนิพพาน สุดทางแล้วเป็น บ่มีบ่อนต่อ เฮานี้มีแต่พออยู่ได้ เกิดมาใหม่หาใหม่เรื่อย ขึ้นได้หลายๆ แล้วตายหนีจากก็มี ได้เท่าใด๋ก็บ่พอ ได้หลายปานใด๋ผู้ใด๋ก็แย่งเอาๆ เอาของผู้อื่นมา พยายามให้ลดละข้าศึก ความอยากมันเหลือโลก มันล้นโลก ได้มาแล้วหากของบ่เสียก็เจ้าของตายหนีจาก

อันนี้ให้แน่นหนามั่นคงฝากไว้ในพระพุทธศาสนา ฝังไว้ในใจเจ้าของ เฮาเฮ็ดอิหยังที่เห็นว่าเจริญ คำพูดก็ดี กิริยาที่ออกมาจากใจก็ดี ใจเป็นผู้ผิดผู้ถูก ใจคิดถูกก็พูดถูก การกระทำถูกต้อง หากถูกต้องก็เป็นบุญเป็นกุศลแก่เจ้าของเอง เจ้าของเฮ็ดเจ้าของได้ ส่วนบาป หากแม่นเฮาเฮ็ดเฮาก็ได้ เฮาสารภาพกรรมเฮาเคยเฮ็ดมาจั่งซั่น มันจึงใช้กรรม บ่อยากใช้มันก็ได้ใช้ เหตุนี้ภาษาใจจึงเป็นใจใช้กรรม ให้มันแล้วซะ รับใช้กรรมทั้งส่วนดีส่วนไม่ดี มันบ่อยากรับก็ได้รับ รับดีกว่าบ่รับ หากบ่รับมันฝืน หากรับให้เต็มใจรับ เรื่องใจใหญ่ที่สุด ใจดีที่สุด ใหญ่ที่สุด เอาละ ไปรักษาเอาใจกัน

เนื่องด้วยเทศกาลเดือน ๕ นี้ อากาศมันร้อนหลาย ไผได้อาบน้ำอาบใน เพิ่นดีใจหลาย เพิ่นจึงว่า ให้ผู้เฒ่าอาบได้บุญหลาย เพิ่นว่าจั่งซี่นะ อันนี้เป็นเหตุมาให้เราเฮ็ดพิธี เฮ็ดนำรอยสมมติ สมมติให้เป็นเรื่อง ผู้ได๋ร้อนก็เอาน้ำไปให้อาบ เพิ่นสิดีใจหลาย ได้บุญหลาย อันหนึ่งถ้าคิดเป็นเรื่องภายในก็จิตใจนี้ เมื่อมันร้อนคืออารมณ์วู่วามขึ้น ก็อาศัยธรรมะอันเป็นน้ำมารดหัวใจให้มันเบาบางหรือเย็นลง ความร้อนมันเกิดขึ้นตาเขียวขึ้นมา ให้อาศัยความเมตตาความเกื้อกูล เลี้ยงดูซึ่งกันและกัน เอ็นดูจนน้ำตาไหล อาการอย่างนี้มันเป็นปฏิปักษ์ต่อกันกับความโหดร้าย มีเมตตาเป็นธรรม ใช้ธรรมะรดความร้อน

วันนี้เราทั้งหลายมาทำบุญทำกุศลสำหรับประเพณีอันเป็นกุศล พอเฮาได้ให้ทาน รักษาศีล ก็ตัวไผตัวมัน ผู้ได๋รักษาผู้นั้นก็ได้ ผู้ได๋บ่รักษาก็ขาด หากศีลขาด

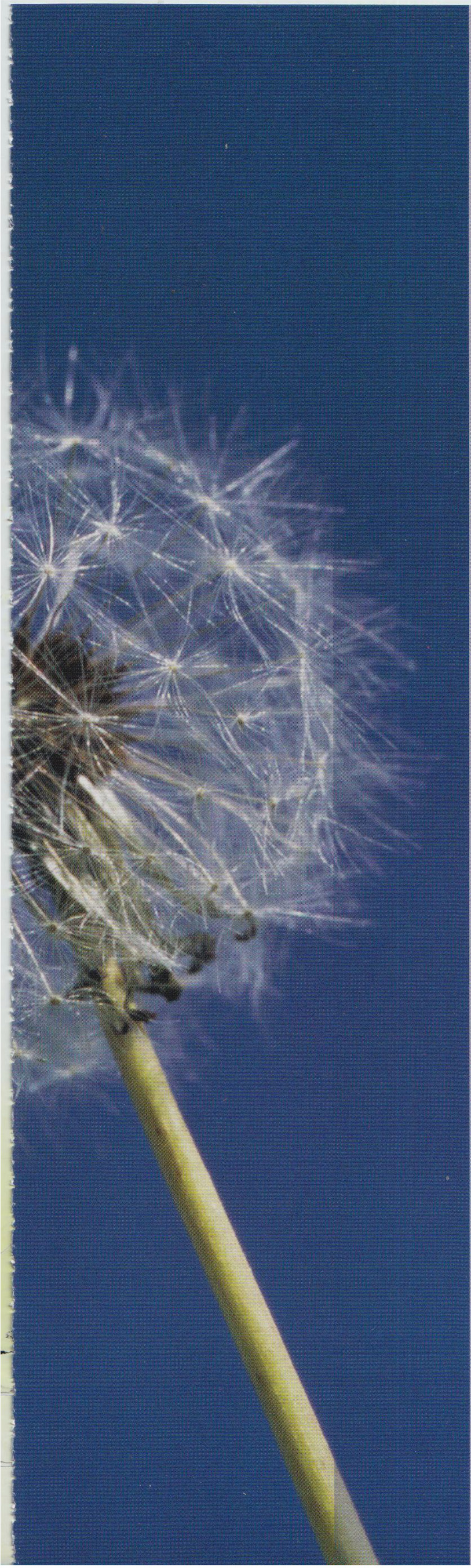
อานิสงส์ก็บ่เต็ม มันขาด หากศีลเต็มศีลบ่ขาดมันก็ดี เหตุนี้สิเฮ็ดหยัง ให้พิจารณาให้รอบคอบก่อน อย่าให้บกพร่อง เฮ็ดจั่งใด๋มันผิด เฮ็ดจั่งใด๋มันถูก เฮาคิดเฮ็ดสิ่งที่ถูกต้องทั้งปวง ความถูกต้องสิเป็นเฮาเพราะเฮาบ่มีความผิด หลุดจากทุจริต บ่กระทำบาป ไปจากโลกนี้ได้

เบื้องต้นเฮามาทำพิธีเป็นตัวอย่างให้ได้คิดคือจั่งรดน้ำ ความจริงพิธีซือๆ อันนี้มันดี ให้ถือเป็นเยี่ยงอย่าง ความคิดอันใหม่เกิดมาจากภายในออกไปสู่กิจกรรมอันเป็นประโยชน์จักเป็นคุณแก่ผู้ทำ ผู้ใด๋มีบุญมีคุณหลายให้ตอบแทนสนองซึ่งกันและกัน จะเป็นผู้สมประสงค์ด้วยกันทั้งปวง ต่อแต่นี้ไปขอให้ท่านทั้งหลายจงมีอายุ วรรณะ สุขะ พละ ได้กิน ได้ทาน ได้สร้างบารมีในพระพุทธศาสนาจนกว่าชีวิตจะหาไม่ จงมีความสุข ความเจริญ ทุกวันเทอญ

ศีลไม่ต้องรับก็เป็นศีลอยู่แล้ว ศีลคือตัวเรา กายวาจาอยู่กับเรา **ศีลนอกศีลใน** สำคัญทีแรกก็ศีลนอกก่อน ตั้งใจทำตรงนั้นให้มันถึงเราถึงใจจริงๆ มันจะไม่ขาดเพราะเจตนาดี

ศีลคือเจตนา เจตนาจะฆ่า เจตนาจะลัก เพราะคิดถึง ถ้าไม่ถูกมันประจักษ์ของมันเอง อยู่ที่ตัวเราทั้งหมด การเห็นศีลเห็นธรรมเห็นปัจจุบัน ธรรมนี้เป็นธรรมปัจจุบัน กาลก่อนอดีตที่ผ่านมาแล้วมันก็ธรรมตัวเดียวนี้ล่ะ แต่ใครเห็นธรรมเหมือนพระอริยเจ้ามันเป็นปัจจุบัน

กายกรรม วจีกรรม มโนกรรม ให้คนอื่นไม่ได้นะ ต่างคนต่างระวังรักษาตัวเอง ป้องกันตัวเองไม่ให้เปรอะเปื้อน ถ้าเปรอะเปื้อนแล้วก็ชำระล้าง

การชำระล้าง คือเราจะรู้ว่าเราสกปรกตรงไหนก็ให้ชำระตรงนั้น คือว่าสิ่งไม่ดีตรงไหนให้งดเว้น ต่อไปมันก็สะดวกได้ เพราะทุกคนย่อมมีผิดมีถูก แต่เมื่อตั้งใจแล้วมีความละอายแก่ใจ ไม่ทำเพราะเกรงกลัว นี้เป็นการรักษา ป้องกันโลก **หิริ** ความละอายแก่ใจ **โอตตัปปะ** ความเกรงกลัว หากมีตัวนี้แล้วพอดีขึ้นได้ ถ้ามันไม่มีตัวนี้ มันด้าน อะไรเข้าไปมันมองไม่เห็น เหมือนกระจก อะไรๆ มันปิดบังหมด ใจใสๆ มันก็เศร้าหมองได้

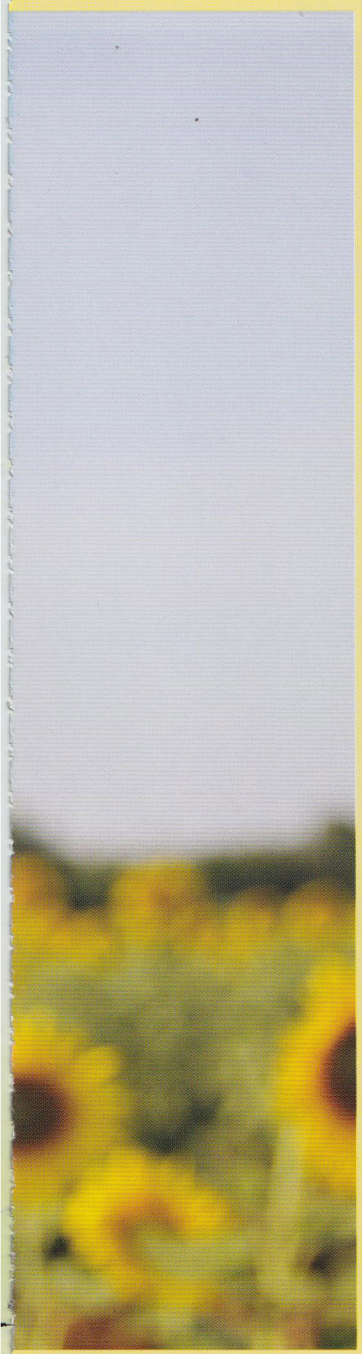

มาหลายๆ คน มาหลายๆ ทาง แต่ความมุ่งหมาย
อันเดียวกัน มาเจอกันที่นี่ ความเหมาะสม
อันเดียวกัน ไปแห่งเดียวกัน ไหนๆ ก็อันเดียวกัน
บูชาคุณด้วยกันนะ รักษาศีล รักษาธรรม ด้วยกัน

กายกับใจอันเดียวกัน ใครรักษามากก็ได้ผลมาก
ใครรักษาน้อยก็ได้ผลน้อย แต่โดยมากไม่ว่าท่าน
ไม่ว่าเรา ทำไม่มากแต่อยากได้มาก ใจมันน้อยไป
แต่ความอยากได้มันมากๆ ทำอะไรอาศัยความ
อยากวิ่งออกหน้า

แข็งแรงอยู่แต่มันฝืนธรรมดา

ธรรมดามันแก่ลง มันบ่ขึ้นมีแต่ลง มันขึ้นทีแรก มีแต่แก่ขึ้น ทรุดโทรมไป ความเห็นของเฮาคือมันสิตายบ่เป็น แต่มันบ่อยากตายทั้งที่มันเป็นของตาย มันบ่แม่นบ่ตาย มันหากย่านตาย มันเป็นของจริงอยู่แล้ว ของจริงมีอยู่ทุกคน แต่ก่อนบ่ทันมีชื่อ ใส่ชื่อโน้นใส่ชื่อนี้ อันนี้คือความจริงคือกันหมด นี่คือกัน อาการ ๓๒ คือกัน ตา หู จมูก ภาษาเฮา

พระพุทธศาสนานี้เรื่องใจ ไผก็มีใจ ฮู้จักหมด มันมีอยู่กับทุกคนเป็นแต่บ่รักษาเท่านั้น รักษาศาสนาคือรักษาตัวเป็นอย่างนั้น

ตั้งแต่โลกมันเกิดอยู่อย่างนี้ โลกคือโลก โลกมีขึ้นมีลง เพิ่นจึงว่า อนิจจัง เพิ่นสอนเฮา อยู่โลกนี้แม้จะสุขอย่างไรมันก็ตาย ตัวนี้ตัวตาย หากว่าจบตัวนี้ บ่มีหยัง เพิ่นเรียกว่าพระนิพพาน

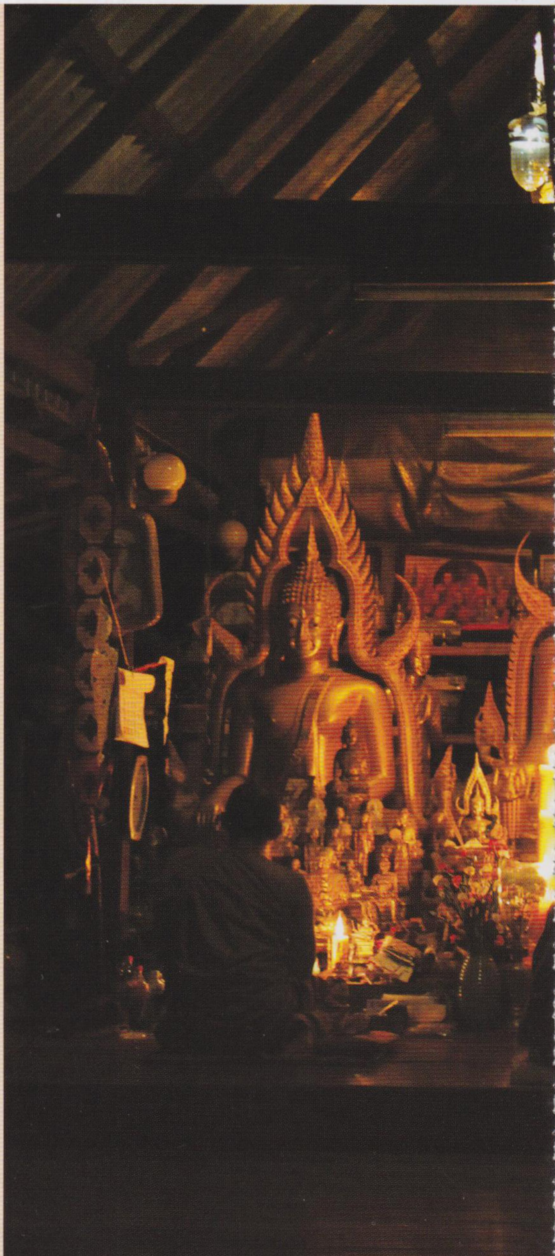
เรื่องธาตุขันธ์ ให้มันเข้าใจในธาตุขันธ์ ที่จริงธาตุคือดิน น้ำ ลม ไฟ เป็นรูป ๑ นาม ๑ สองอย่างคือ รูปกับนาม อายตนะ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เป็นที่ทำงานของใจ ใจหาไว้ทั้งดีทั้งชั่ว ลงที่ใจหมด เป็นสักแต่ว่ารู้ รับรู้ อันหนึ่งรู้ อันหนึ่งผู้รู้ สิ่งที่ถูกรู้คือธาตุ ตัวรู้หรือธาตุรู้ ศาสนาสอนตรงนี้ๆ หากผู้ใดสนใจรู้เรื่อง เห็นได้ เป็นปัจจัตตัง เป็นความเห็นชอบ สอนสิ่งที่มีอยู่ด้วยกันทุกคน หากเห็นผิดเป็นมิจฉาทิฏฐิ เป็นอย่างนี้ล่ะ

ผู้ใดล่วงเกินแสดงอาบัติ บ่เป็นโทษ คือประจานตนแก่หมู่พวก บุคคล หรือ คณะ คือทำผิดแล้ว แล้วขออภัย แต่ จั๊กหยังทุกวันนี้ อาจริเย ปมาเทนะ ตะพืดตะพือ กลายเป็นประเพณี แค่ทำ เป็นพิธี

เหตุผลเป็นความถูกต้องของการปฏิบัติ ในพระศาสนา ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ปริยัติคือการร่ำการเรียน ปฏิบัติคือ การทำตามข้อที่ศึกษามาตามๆ กันไป

จั๊กหันหน้าไปทางไหน หันไปทางนั้น เขาว่าหยัง ก็ว่านำเหมือนเขาว่า เปรียบ เหมือนกับนกแก้วนกขุนทองร้อง แก้วจ๋าๆ แต่บ่ฮู้จักว่าแก้วจ๋าหมายความ ว่าอย่างไร

ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่เว่าให้เข้าใจกัน อันสมควรแก่มนุษย์ สัตว์เดรัจฉานเว่า บ่รู้เรื่อง ถ้ามนุษย์บ่รู้เรื่องก็ประหนึ่งว่า เป็นสัตว์หากบ่รู้เรื่องพระพุทธศาสนา

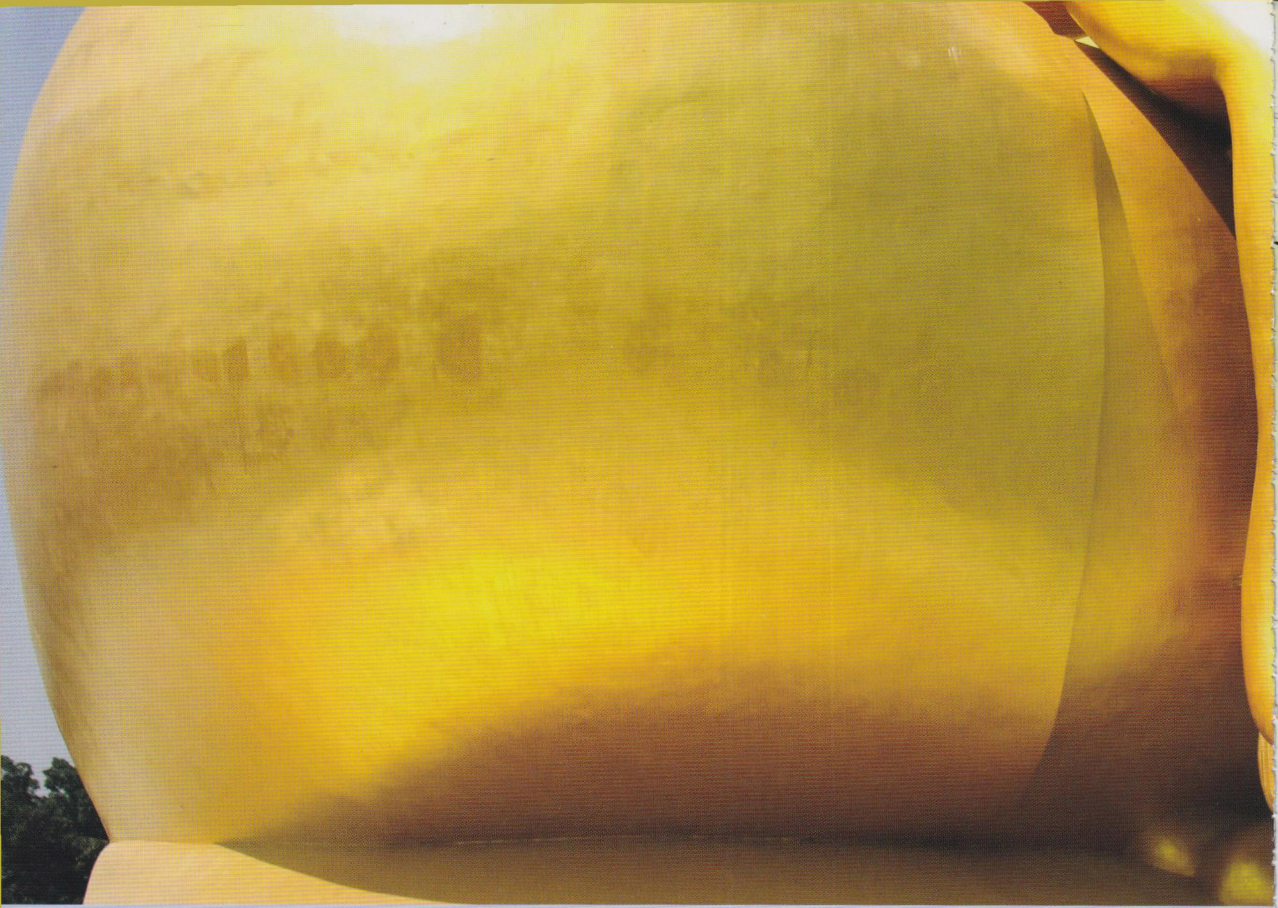

อาการที่จะต้องอาบัติ เป็นอาการที่ทำด้วยความไม่ละอาย

ความสงสัยว่าสิ่งนี้เป็นอาบัติหรือไม่เป็นอาบัติ สำคัญว่าสิ่งนี้เป็นอาบัติ นี่ความสงสัยอันหนึ่ง ทำด้วยความลืมสติ ความบ่ได้คิด นี่กิริยาการกระทำตัวนี้มันเป็นเรื่องของเด็กน้อย

ที่จริงธรรมเป็นของที่ควรบูชาเทิดทูนตลอด พวกเฮาที่จะเจริญได้เพราะอาศัยปริยัติธรรม รักษาศีลในข้อปฏิบัติตามสิกขาบท ๒๒๗ ประการ เคารพครูบาอาจารย์ที่ควรเคารพ ขั้นมานะทิฏฐิมันบ่ดี ถูกปานได๋ก็ว่าบ่ถูก เขาถูกอยู่ก็หาเรื่องใส่ หาความผิดมา มีความเกลียดชัง ทำให้เกิดความแตกสามัคคี

ทุกมื้อนี้ บวชมีแต่บวชเฉยๆ แทนที่สิส่งเสริมพระศาสนา กลับมาเหยียบย่ำพระธรรมวินัย เพราะใจอ่อนแอ ประพฤติตามพระธรรมวินัยบ่ได้ เฮ็ดตามอัธยาศัยก็ยากอยู่ บวชนี้ถ้าเฮ็ดบ่ถูกส่ำบ่บวช (ถ้าทำไม่ถูกก็เหมือนไม่ได้บวช) ขั้นบ่บวชก็ยังดีกว่า เป็นฆราวาสเฮ็ดแนวบ่ผิด อันนี้เป็นพระเฮ็ดแนวฆราวาสก็ผิดแล้ว มันสวนกัน

เป็นฆราวาสก็เฮ็ดได้คือกัน รักษาศีลก็ได้ ภาวนาก็ได้ ฆราวาสหากมีนิสัยก็เป็นพระอรหันต์ได้ ส่วนพระนี้โดยมากลืมตัว จำได้แต่ที่จริงแบกตำรามาพูดเอง บ่มีศีลจั๊กตัวก็มี หรือบ่มีธรรมในใจ บ่มีความละอายแก่ใจ กล้าทำเพิ่นจั่งว่าผู้ที่จำมาจากตำรา ยังบ่เป็นประโยชน์ ยังบ่เป็นธรรมของเฮา

ศีลตัวเดียวคือรักษาใจ รักษาดีๆ อย่าให้มัวหมอง ธรรมชาติของใจมันเป็นของสะอาดอยู่แล้ว เป็นธาตุแจ้งขาว บ่เป็นหยัง เป็นธาตุละเอียด ไผรักษาตัวนี้ได้ประเสริฐกว่าสิ่งใดๆ ได้สิ่งใดก็บ่คือได้ใจ สิ่งอื่นเสียหายไปแต่ใจอยู่นำเฮา หากบ่ได้ทำ ความยุ่งยากพาไปตกนรกหมกไหม้ พาทุกข์พายาก มันเป็นแต่ว่าไปตามอาการ ผู้มีความแจ้ง นักปราชญ์เพิ่นให้ทางเดินแก่พวกเฮาเจ้าข่อยทั้งหลายที่แปลงทางไว้ให้เดิน เฮ็ดจั่งซี่ถูก เฮ็ดจั่งซั่นมันบ่ถูก คือบอกผิดบอกถูกไว้

พระวินัยรักษาบ่ให้ไปเกี่ยวข้องกับภายนอก บ่ให้บกพร่อง บ่ให้เศร้าหมองแม่นใจไปเอาสิ่งเหล่านั้นมาปกปิด มันบ่คือกาย หากแนวเดียวกันจั่งเข้ากันได้ เข้าหาใจได้ ขั่นรักษาได้ หากพอตัวแล้ว มันบ่เอา ทั้งดีทั้งชั่ว ใจผใจมัน รักษาเอานะ

ความระวังเป็นของดี เฮ็ดหยังมันลึ่งมันลวน มันหมดความละอาย คุ้นเคยลึ่งลวน ขาดความระวัง ขาดความเคารพ หากมันลึ่งมันลวน มันด้านคนบ่มียางอายเฮ็ดหยังก็ได้ ความละอายมันดี เป็นธรรมรักษาโลก รักษาโลก คือ**หิริ** ความละอายแก่ใจ **โอตตัปปะ** ความเกรงกลัว ละอายบาป เกรงกลัวบาป นี่เป็นธรรม ทำด้วยความระวัง หากมันลึ่งมันลวน เฮ็ดคือเสี่ยวรู้จักกันเข้าหากัน

ภาษาอีสาน คำว่าเสี่ยว คือหมู่เดียวกัน เฮ็ดจั่งได๋ก็ได้ เว่าจั่งได๋ก็ดี เสมอกันนับถือกัน เหมือนพ่อเหมือนแม่นี้อยู่ส่วนสูงๆ นับถือเหมือนพี่เหมือนน้องนับถือพ่อแม่ นับถือครูบาอาจารย์ นับถือคือหมู่คือพวกเล่นกัน ความเหล่านี้มันเป็นธรรม จริยธรรมที่ออกมาจากดวงธรรมคือใจ เฮ็ดจั่งได๋ คนที่บ่มีหยังจั๊กเม็ด ขาดจริยธรรม **จริยะ** หมายถึง กิริยาที่ออกมาทางความพูด ทางกายถ้าบ่มีความระมัดระวัง มันกลายเป็นโทษไปหมด บ่ได้ประโยชน์ มีแต่สักแต่ว่าไป ธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงว่า ธรรมรักษาโลก คุ้มครองโลก หิริ ความละอายแก่ใจ โอตตัปปะ ความเกรงกลัว มันกว้างไกล มันใช้ได้หลาย

เฮ็ดแนวบ่ดีบ่งาม วิสาสะขาดความละอาย บ่กลัวบาป ทำความชั่วช้า หากมีความระวังอยู่ บ่ได้ลึ่งลวน บ่ได้ตามอำเภอใจ มีกฎมีเกณฑ์ตามกติกาของโลก มีเรื่องดีเรื่องชั่ว โดยมากเฮ็ดชั่ว บ่มีครูมีแบบ คิดเอาโลด สอนกันโต้งๆ นี่ยากอยู่ ความดีนี้เป็นความประณีตบรรจง มีโครงมีแบบมีแปลนมีผู้บอกผู้สอนจึงเป็นไปได้ เพราะเกิดมาความรู้ ตัวรู้นี้มีทุกคน เพิ่นจั่งว่าคบบุคคลเช่นไร เป็นคนเช่นนั้น ความเห็นเข้ากันได้ อยู่นำกันได้ หากความเห็นบ่เข้ากันได้ อยู่นำกันบ่ได้ มันสวนกัน

ใจดวงนี้เป็นกลาง แผ่นดินหญ้าและฟ้ามันมีอยู่จริง แจ้งอยู่ มันแจ้งมันมืด หากตะวันตกแล้วมืดโลก หากตะวันออกก็แจ้ง บ่อนได๋แจ้งบ่อนได๋มืด บ่อนเฮาอยู่จึงว่าแผ่นดินแผ่นหญ้า นี้คือใจ ดี ฮ้าย คือกิริยา เป็นปกติอยู่ คำว่าปกติ ดีก็บ่ดี ฮ้ายก็บ่ฮ้าย คำว่าปกติข้างนอกคือศีล เพราะศีลปกติ ใจปกติ อยู่เป็นศีล มีการกระทำออกมาในความมั่นคง กลายเป็นความมั่นคง คือสมาธิ ศีลกับสมาธิมันต่อกัน ต่อจากนั้นเป็นปัญญา ชื่อว่าปัญญาคือ ความจริงกับอันได๋ เกิดความรู้คล่องตัวในเหตุการณ์เหล่านั้นตามความเป็นจริงของสิ่งเหล่านั้น เรียกว่าปัญญา **หลักของพระศาสนาคือ ศีล สมาธิ ปัญญา** สิ่งทั้งหลายเหล่านี้ขึ้นอยู่กับพวกเฮาเบิ้ด

ใครจะทำอะไรก็ทำเถอะ สิ่งที่มันเป็นความดีความงาม อย่าไปทำสิ่งที่มันทำลายตัวเองและผู้อื่น เรื่องอะไรที่เป็นความดีความชอบ ใครๆ ก็ต้องการทำเป็นสมบัติของตัวในการเกิดมาเป็นมนุษย์มาสร้างมาแปลง เรายังเป็นอยู่ใช้ได้อยู่ ปกติคนยังไม่ตายก็ได้ทุกอย่างไม่ผิดก็ถูกเท่านั้น มันอยู่เฉยๆ เหมือนคนตายนี้ไม่ใช่ เรารู้ผิดแล้วก็พลิกแพลงไปในทางที่ถูกต้อง สร้างตัวให้เปลี่ยนสภาพขึ้นจากต่ำขึ้นสูงจนถึงที่สุดคือพระนิพพาน ส่วนสัตว์เดรัจฉานหมดโอกาส รักษาศีลก็ไม่ได้ อะไรก็ไม่ได้ ส่วนมนุษย์เรามีโอกาสขึ้นที่สูงมีกำลังเท่าไรทำลงไปเถอะ ทำมากได้มากของใครของมัน ขึ้นอยู่ที่ใจหากพอใจ แดดมันก็ไม่กลัว ฝนมันก็ไม่กลัว หากไม่พอใจ มันหาเรื่องแก้อย่างนั้นอย่างนี้ อย่างหลวงตาเอาของไปให้เหมือนกัน มันไม่พอใจ มันเอาเรื่องนั้นเรื่องนี้ เรื่องไข้หวัดนกหรืออะไรมาแก้ มันไม่พอใจ แก้ก็แก้ไปทางความฉิบหายแก่ตัวเอง หลวงตาท่านทำด้วยประโยชน์ในปัจจุบันและอนาคต ใครไปคิดค้านก็เป็นเวรแก่ตนเอง ไปทำลายตัวเอง ประเทศนี้เหมือนคนสองคนเป็นเพื่อนกัน คนหนึ่งเข้าวัด คนหนึ่งไปหาอยู่หากิน เวลานี้คนภาษาอีสานเว่า เสี่ยว คนหนึ่งไปเกิดเป็นพระอินทร์ คนหนึ่งไปเกิดเป็นหนอนในถาน คนที่เป็นพระอินทร์พยายามมาชักชวนให้ไปเป็นเทวดา เขาว่าเขาอยู่ในส้วมในถานดีแล้ว มีของกินเยอะแยะ มันเป็นประเภทนี้ล่ะ มันผิดแล้วมันพูดให้ไม่ผิด เอาแต่ใจตัวเอง ทำผิดแล้วไม่ยอมรับผิด ดันทุรัง ทำลายตัวเอง

ธรรมที่พระพุทธเจ้า ครูบาอาจารย์ผู้มีธรรม หลวงตาท่านทำพอตัวของท่านแล้วสมบูรณ์แล้ว ดึงหมู่พรรคพวกให้ได้บุญในปัจจุบัน ก็เป็นมนุษย์ผู้สมบูรณ์ด้วยสมบัติทั้งปวง ไปสวรรค์ก็มี ไปนิพพานก็มี ทำผู้อื่นให้ได้ประโยชน์ ใครไปขวางท่านเป็นโทษทั้งนั้น ขวางท่านก็เป็นบาป ธรรมที่พระพุทธเจ้าพระสาวกทำทั้งหมดเป็นความถูกต้อง ไม่ใช่ความผิด ถ้าไปขวางก็คือไปทำความผิด มันก็เป็นโทษ เมื่อเรารู้ก็พิจารณา เรารักษา เราป้องกัน อย่าให้ตกไปในทางต่ำช้า ธรรมรักษาไม่ให้ตกไปในที่ชั่ว รักษาธรรมนะ เอาละ

อย่าให้มีเรื่องความเดือดร้อนเกิดขึ้นในใจ คิดถึงยามได้เจ็บแสบยามนั้น บ่ดีแล้วแนวนั้น คิดถึงยามได้เป็นความเย็นคือความถูกต้อง อยู่ด้วยกันมันก็มีถูกมีผิด เพราะมันมีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน สำคัญคือให้ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ส่วนมากผิดใจกันขึ้นมาก็คนใกล้กันนี่ล่ะ เป็นบาปเป็นเวรแก่กัน คนใกล้กันด่ากัน ลูกแม่เดียวกันก็เรื่องมรดก กูได้น้อย มึงได้หลาย มันมานำกันพวกเฮาบ่ต้องการชั่วจึงต้องระวัง บ่อนที่มันจะเป็นความเดือดร้อน ให้ระวัง บ่ประมาท ให้รักษาตัว หากบ่ระวังเผลอเหยียบขวด เหยียบหนาม คนเผลอคือคนเมา เซซ้ายเซขวา เอาล่ะ

เรื่องพระศาสนาคือเรื่องเจ้าของเอง เฮ็ดหยังๆ เพื่อเจ้าของ เห็นใจผู้อื่น เห็นใจเจ้าของให้เสมอกัน พระพุทธเจ้าเพิ่นสอนบ่ให้เหยียบย่ำผู้อื่น ทำลายผู้อื่นแล้วยกตัวขึ้น หากขึ้นก็ขึ้นพร้อมกัน บ่ให้อิจฉาตาร้อน เห็นผู้อื่นได้ดีแล้วเหยียบย่ำทำลาย เห็นแก่ตัว เฮ็ดจั่งได๋ก็ได้ ตัวนี้ตัวอัตตา ตัวตาย อนิจจังตัวใหญ่ ตายบ่เป็นคือใจ ส่วนตัวนอกนี้มันตายเป็น ตัวนอกนี้มันขึ้นมาได้ด้วยกำลังของใจ เป็นพาหนะของใจ ทั้งบุญทั้งบาป บาปพาเป็นพาไป บุญพาเป็นพาไป เป็นไปในทางดีก็บุญพาเป็นพาไป ไปในทางชั่วช้าเสียหายก็บาปพาเป็นไป คนเฮามีผิดกับถูก บ่ผิดก็ถูก ซือๆ นี่บ่แม่นคนตาย

กรรม คือการกระทำ มีผิดมีถูก หากเฮ็ดผิดก็เป็นโทษ เฮ็ดถูกก็เป็นคุณ เฉยๆ อยู่ก็เป็นกลางๆ บ่เป็นบุญบ่เป็นบาป อัพยากตา เป็นกลางๆ เฮาทั้งหลายเกิดมาในช่วงหนึ่งของชีวิต ทำชีวิตให้เป็นของมีค่าด้วยการทำคุณงามความดีทำตัวให้สูงขึ้นในสังคมมนุษย์และพุทธบริษัท ขั้นกลางเป็นเทวดา ขั้นสุดท้ายของพระศาสนาคือเข้าสู่พระนิพพาน อันนี้นักปราชญ์ทั้งหลายปรารถนาที่สุดถึงพระนิพพานแล้ว บ่มีน้อยมีใหญ่ หมดบ่อนหมุน

ทางที่ไปพระนิพพานได้คือทำวัตร ที่พระพุทธเจ้าเรียกว่า ข้อวัตรปฏิบัติให้รักษาศีล ให้ภาวนา นี่ไผทำได้ เป็นของไผของมันโลด

พุทธัง หมายถึงอะไร ธัมมัง หมายถึงอะไร สังฆัง หมายถึงอะไร

สามอย่างนี้เป็นแต่ชื่อหรอก ที่จริงมันอันเดียวกัน **พุทธัง** พระพุทธคือผู้รู้ **ธัมมัง** พระธรรมคือการรู้ **สังฆัง** พระสงฆ์คือผู้ปฏิบัติ เมื่อเห็นแล้วก็ไปอยู่อันเดียวกัน ธรรมเป็นอันเดียวกัน พุทธังคือตัวรู้ สิ่งที่รู้คือธรรม แต่รู้ได้เพราะการปฏิบัติอย่างพระสงฆ์

พุทโธ คือ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน

ตัวรู้ตื่นตัวแล้ว แต่ก่อนมันหลับมันไหลไปตามเรื่อง
หลับทั้งเป็น ไหลไปเรื่องโลก ไปเรื่องนี้ แต่เมื่อมา
สนใจเรื่องตัวเอง มันจะหนักแน่นเพื่อเรา ทำเพื่อเรา

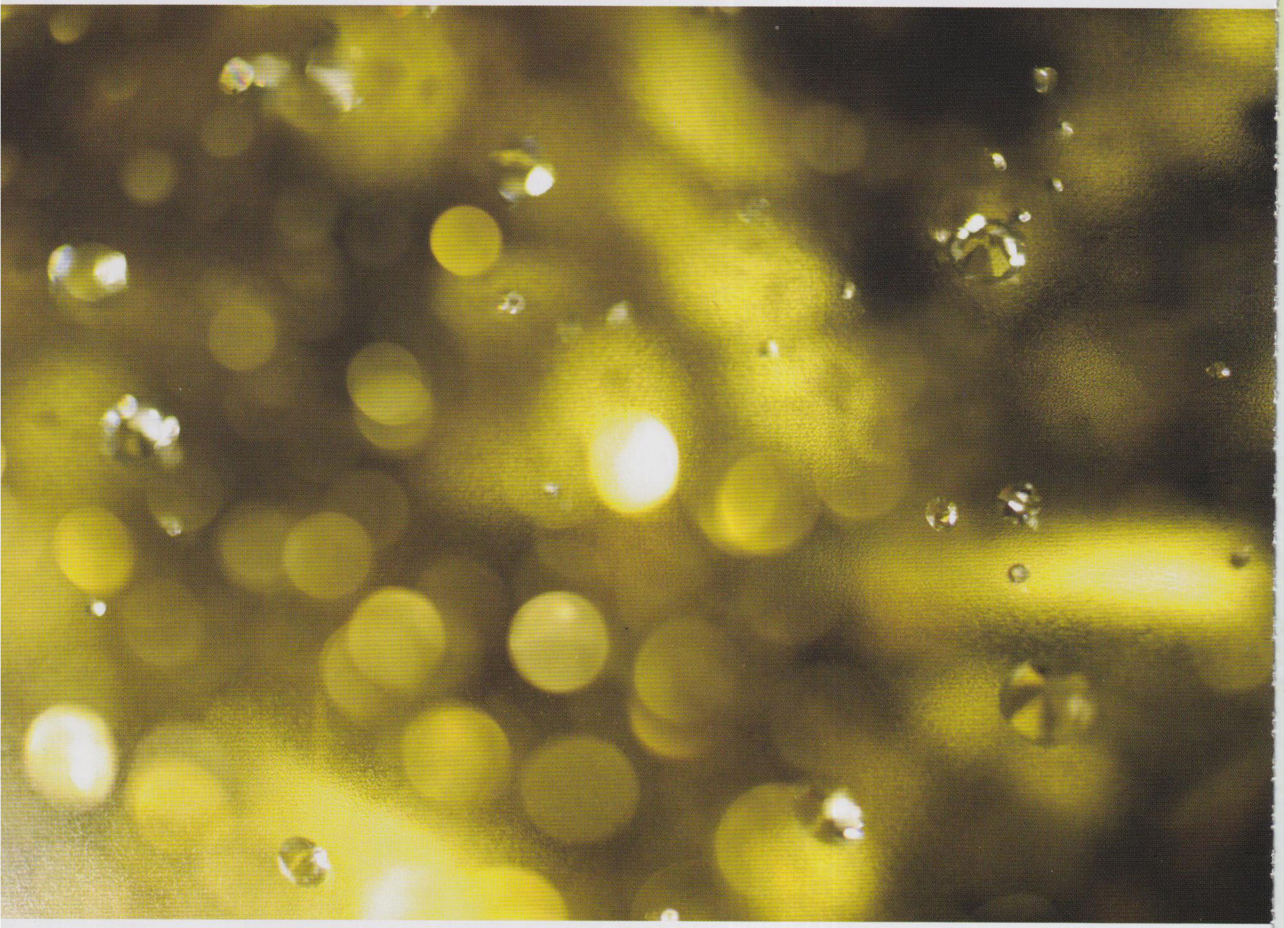
พระพุทธเจ้า พระสาวกอรหันต์มีอยู่ บ่แม่นตั๋ว บ่แม่นมีแต่ชื่อคือไดโนเสาร์ ข่อยก็บ่เห็นตัวมันจั๊กเทือ เห็นแต่รูป รูปมันเฮ็ดเอามาแต่ไส บ่เห็นตัวจักเทือเนาะ หากมันมีอิหลี แต่แนวอื่นมันก็ยังมีลูกเศษต่อกันมาอยู่ ไดโนเสาร์เห็นแต่กระดูก ตัวมันบ่เห็นจั๊กเทือ แม่นตั๋วกันบ้อ

ของเก่าก็ของเก่ามีหลักมีฐาน เหมือนพระพุทธเจ้าก็ของเก่า ธรรมก็ของเก่า มีหลักมีฐานอยู่นี้ บ่แม่นมีแต่กระดูก เรื่องของพระพุทธเจ้ามีรูปด้วย มีครูบาอาจารย์ผู้เห็นด้วย ผู้เห็นมีอยู่ ธรรมชาตินี้มันมีอยู่ที่ปรากฏเป็นภาพมา ได้ยินครูบาอาจารย์เพิ่นเว่าพระพุทธเจ้าเพิ่นเสด็จมาเยี่ยมหลวงปู่มั่น เพิ่นวิเคราะห์วินิจฉัยเป็นหยังจึงมาเป็นรูปคน เพราะว่าตัวนี้บ่แม่นรูปคน มันเข้ากันกับสมมติ เฮานี้เป็นสมมติที่เข้ามาสู่สมมติจึงเป็นภาพ อันนั้นบ่มีภาพ พระนิพพานมีแต่ชื่อหากมีอยู่ คือจั่งลมมีอยู่ หากบ่มีภาพลม แม่นบ่ แต่ลมเอาไปยัดใส่ล้อรถยังใช้ได้อยู่ ใจนี้บ่มีตัว แต่เข้าอันได๋มุ่น (แหลก) ไปโลด ขั่นแม่นเรื่องร้าย ขั่นแม่นเรื่องดี ก็ดีอัศจรรย์ เรื่องใจเป็นอย่างนั้น เก่งกว่าลม ลมนี้หากมันมาคือวันนั้น ต้นไม้ขาดหมด บ่มีตัวแต่เอาต้นไม้ขาด อันใจนี้คือกัน บ่มีตัวแต่ว่าหากมีฤทธิ์มีเดช แนวมีตัวคือพวกเขา ได้ยินแต่นิทานเรื่องพระปิณโฑฯ ที่ได้ยินพวกเดียรถีย์ดูถูกศาสนา เขาว่าบ่มีดอกพระอรหันต์เหาะได้ เว่ากันไปซือๆ ดอก เพราะเดียรถีย์มาแสดงฤทธิ์แข่งกับพระพุทธเจ้า พระปิณโฑฯ ไปบิณฑบาตเหาะรอบเมืองราชคฤห์ เอาตีนคีบภูเขา คนย่านภูเขาหล่นใส่หัว นี้เป็นหยังจึงเว่าถึงนี้ เว่าถึงฤทธิ์ของใจ มันเก่งปานนั้น

ใจ พวกเราก็มีใจคือกัน เฮ็ดให้มันสะอาดจึงมีฤทธิ์มีเดชขึ้นคือกัน มีอภินิหารคือกัน ของไผมันก็ดีได้ คำของพระพุทธเจ้าดี หากฝืนคำเพิ่นก็ทำลายเจ้าของเอง

ใจมันก็มืดบอด บ่เห็นหยังล่ะ หากชำระสะสางก็ค่อยรู้ไปดอก มีหลักฐาน พอได้เห็นเชื่อแน่นเข้าเรื่อย หนักแน่นเข้าเรื่อย หากบ่ได้เห็น ได้ยินข่าว ก็พอปานลมมาพัด หากได้รู้เห็นด้วยเจ้าของเอง ได้สัมผัสเรื่องธรรมนี้ มีฤทธิ์มีเดช บ่แม่นฤทธิ์เดชแนวอื่นดอก เพิ่นว่า รสแห่งธรรม ชนะรสทั้งปวง ความรู้สึกที่มันเย็นอิหยังที่ประณีตที่สุดนั้น สุข แต่ธรรมมวลนี้มีเกิดมีดับ คือมันเป็นบางคราวแล้วก็หายไป มันบ่คือพระนิพพานที่มันจ้าอยู่ตลอด เด่นอยู่ตลอด บ่เปลี่ยน ส่วนสุขที่เฮาเคยได้ที่เฮาภาวนา มันมีเป็นบางครั้ง บางคราวก็หายไป คือจั่งเวทนา สุขเวทนา มันมีได้ ไผภาวนาก็ต้องเคยได้เจอ อย่างน้อยก็พอรู้จักเรื่องขันธ์ ๕ หากแม่นตั้งใจทำอิหลี นอกจากเฮ็ดพอปานได๋ เฮ็ดนำเพิ่นซือๆ บ่รู้จักเรื่อง ไผมีความเห็น มีอิสระของตัวบุคคล เฮ็ดตาม ความเห็นเจ้าของ เป็นเอกราชได้

พระพุทธเจ้าเพิ่นบ่ได้สอนให้เป็นน้อยตลอด เพิ่นสอนให้เบิ่งตัวเอง เป็นอิสระได้ เบื้องต้นก็**พุทโธ ธัมโม สังโฆ** เป็นที่พึ่ง ต่อไปก็ **อัตตา หิ อัตตโน นาโถ** จึงเป็นตัวของตัวขึ้นมา หากยังพึ่งเพิ่น หากยังน้อยพรรษา ยังเป็นนวกะภิกษุ เป็นผู้น้อยอยู่ เป็นผู้ถือนิสัยอยู่ คือผู้กิเลสบ่พ้น เว่าจั่งซั่นนะ ผู้กิเลสบ่พ้น นี่แม่นจะจับใส่ผ้าสังฆาฏิของพระพุทธองค์อยู่ก็ถือว่าไกลร้อยโยชน์ ผู้ที่ บรรลุธรรมแม่นอยู่คนละทวีปก็ถือว่าติดชายสังฆาฏิของพระองค์อยู่ เพิ่นเว่า มีความหมายอย่างได๋ ให้คิดเรื่องพวกนี้ คือมันอันเดียวกัน ผู้รู้ธรรม อันเดียวกัน อยู่ไกลปานได๋ก็อันเดียวกัน ผู้บ่แม่นอันเดียว อยู่นำกัน กินข้าว ก่องเดียวกัน ก็เป็นข้าวแดงกับข้าวดำ ข้าวขาว คนละอันจั่งซั่นละ อุปมา จั่งซั่น เพิ่นเว่าจั่งซี่ล่ะ ความหมายตัวนี้เป็นจั่งซั่น เอาล่ะ

เรื่องจิต พระพุทธศาสนาสอนละเอียดมาก
คือเรื่องสังวรระวังอันมาจากใจ ความระวังตัว ไม่ประมาท
อะไรเป็นบาป อะไรเป็นบุญ อะไรผิด อะไรถูก
หากผิด มันก็ขวางธรรม ถ้าถูก ก็คล่องตัว เป็นอย่างนั้น

ความเห็นผิดเบื้องต้น พูดมันก็ผิด ทำก็ผิด เป็นมิจฉาทิฏฐิ คนที่ความเห็นบ่ถูกตามครรลองคลองธรรมนี้เป็นการฆ่าเจ้าของเอง โดยมากหากบ่ถูกใจแล้วแม่นบ่เห็นตัวคือใจนี้ แต่ก่อนเฮาล่ะผู้หนึ่ง ท่องหนังสืออยู่ริมน้ำ ลมเดือน ๑๒ พัดหนังสือตกน้ำ อารมณ์ซะใส่

จิตมันเป็นจั่งซี่ตั๊ว ปั๊ปมันไปโลด มันเร็ว เพิ่นจึงว่า สติความระลึกได้ ไผมีสติระลึกทันกับเหตุการณ์ สติสัมปชัญญะมันเป็นประโยชน์ งานทุกอย่างต้องอาศัยสติ หากสติบ่ดี ความเพียรบ่ไปบ่เป็น มันแล่นข้างนอก ความเพียรนี้มันเพียรข้างใน ระวังตัวในคือใจ

เพิ่นว่า ผู้ได๋บ่หวั่นไหวในอารมณ์โลกธรรม ความยินดียินร้ายทั้งหมดของอารมณ์ ใจนี้มันอยู่ด้วยอารมณ์ หากทันกับเหตุการณ์เป็นกลางได้ เป็นธรรมอยู่นี้ รักษานี้ เรื่องต่างๆ นี้ รักหนึ่ง ชังหนึ่ง เฉยๆ หนึ่ง อันนี้ให้มันทันกับเรื่องต่างๆ เรื่องต่างๆ มันก็มีของมันอยู่อย่างนี้ แต่มันเป็นอยู่ที่ใจดวงนี้ ตาดู หูได้ยิน เกิดอารมณ์ หากบ่มีหู บ่มีตา มีแต่มัน มันก็สว่างไสว แต่ว่ามันเอามวลนี้มาปกปิดมัน เอามวลนี้เอารูปมาปกปิด มีปล่องออกแต่ตาหู อาศัยความรู้สึก เพิ่นจึงว่า ความรู้สึกเป็นข้าศึกแก่เจ้าของ หากว่าบ่มีความหลงในความรู้สึกนี้ มันก็ดี ให้เรามาแก้ความหลง

อันได๋ทำให้เกิดปัญญาได้เบิ้ดหากเจ้าของมีสติอยู่ ตอนได๋นำไปในทางที่ดีสิ่งที่ดี บ่มีซุกซน ขันธ์ ๕ มันมีอยู่ข้างนอก โดยมากมันขาด ปกติมันขาดขาดความคงที่ของเจ้าของ ขันธ์ ๕ เมื่อรู้เท่าทันจะเป็นผู้คงที่ บ่หวั่นไหวพระพุทธเจ้าเพิ่นสอนเหล่านี้ ศีล สมาธิ ปัญญา ลงกับนี้ บ่ขึ้นบ่ลง ที่มาอยู่ในโลกนี้ โลกนี้เป็นจั่งซี่ เกิด แก่ ลากไปตาย เป็นอนิจจัง มันมาคาหม่องนี้หากว่าเกิดมาแล้วมาทำความดี เท่าทันกับสิ่งเหล่านี้ เฮ็ดหยังก็สักแต่ว่าเฮ็ดเฮ็ดแต่สักว่า แต่บ่เฮ็ดแนวที่เป็นโทษแก่ตัวเองและผู้อื่น อย่างหลวงตาเพิ่นพร้อมทุกอย่างแล้ว เพิ่นทำเพื่อโลกเพื่อสงสารเพื่อสัตว์โลกได้เป็นประโยชน์ ผู้ได๋เฮ็ดนำก็เป็นประโยชน์ เป็นทางที่มีมาแต่พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าเพิ่นบอกแล้ว เอาไปรักษาตัวเด้อ ธรรมของพระพุทธเจ้าดีหมดล่ะ ไผได้เป็นสมบัติเจ้าของดีโลด เพราะธรรมเป็นของดี เอาแค่นี้

ใจนี้บ่เป็นผู้หญิงผู้ชาย มันเป็นผู้รู้ ความรู้มันเป็นอันหนึ่ง ใจสัมผัสถูกต้อง เรียกว่า ผัสสะ ความรู้สึกคือเสียงเกิดขึ้น เสียงคืออันหนึ่ง ใจคืออันหนึ่ง ของสองอันกระทบกัน สิ่งที่ถูกกับใจเกิดความรู้สึก ที่หมดบ่ได้คือความนึกถึง ความถือว่า อันรักนี้มันเสียหาย ได้มาก็ดีใจ เสียหายมาก็ร้องไห้ อันนี้อย่าฟ้าวตื่นเต้นหลาย มันมีมาแต่พ่อแต่แม่แต่ปู่แต่ย่า ลม วาตภัย อุทกภัยคือน้ำ อัคคีภัยคือไฟ มันมีมาแต่เก่า สิ่งเหล่านี้มันเกิดขึ้นตั้งอยู่และก็ดับไป พระพุทธเจ้าจึงว่า **อนิจจัง** มันบ่เที่ยง โลกนี้มันบ่เที่ยง มันเป็นคือโลก นอกจากพ้นจากโลกนี้มันจึงเที่ยง

หาทางให้มันพ้นโลก พระพุทธเจ้าใช้หนทางคือบอกช่องทางขึ้นสู่ความสิ้นสุด หรือความพ้นจากโลก คือ **ทาน ศีล ภาวนา** ใครทำได้ก็เป็นสมบัติของผู้นั้น อานิสงส์คือพึ่งตัวเองได้ เดี๋ยวนี้มาพึ่งกาย กายมันจะตาย มาพึ่งผีสางนางไม้ พึ่งเทวบุตรเทวดา เป็นอย่างนั้นไป พระพุทธเจ้าเพิ่นให้พึ่ง**พุทธะ ธรรมะ สังฆะ**

พุทธะ คือผู้รู้ ให้พึ่งผู้รู้ ให้มีหลักฐาน อันได๋ดีให้เป็นทางจุดยืนของใจ อันได๋มันฮ้ายให้หลีกเลี่ยง บ่ให้ทำเลย แนวผิดศีล ศีลนี่ป้องกันกิริยาทางกาย วาจา และใจ ใจเป็นประธาน ให้รักษาใจ มันมีหลาย สิ่งที่ผิดก็ผิด สิ่งที่ถูกก็ถูก และสิ่งที่ผิดหากมีความละอาย ละอายบ่กล้าทำ แล้วละไป บ่มีความเดือดร้อนใจ ใจก็มีความอบอุ่น เป็นความมั่นของใจเป็นสมาธิ จากนั้นใช้ปัญญาให้รู้ตามเรื่องของจิตตามความจริงของมัน เอาตัวได้ **ศีล สมาธิ ปัญญา** ลงอยู่นี้ เป็นกิริยาของใจ หากใจบ่แข็งแกร่ง ล้มลุกคลุกคลาน เทียวเกิดเทียวตายอยู่ อย่างเป็นหมูเป็นหมาเป็นขี้ข้าเขา หรือว่าตกนรกหมกไหม้กว่าจะกลับมาเป็นมนุษย์ได้นี้ยาก มนุษย์เป็นกลางๆ ไปขึ้นฟ้าก็ได้ ลงนรกก็ได้ เป็นมนุษย์สมความปรารถนาผู้ดีที่สุดคือพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าดีที่สุด เฮาผู้เกิดมารู้จักภาษามนุษย์ อันได๋ดี อันได๋ชั่ว รักษาตัว มันจึงสมกับความ

เป็นมนุษย์ดีที่สุด หากบ่รักษาใจ มันเป็นเสนียดจัญไรทำลายเจ้าของโลด กินบ่ได้นอนบ่หลับ หาพึ่งผู้นั้นผู้นี้ พึ่งได้ชั่วคราว เหมือนพึ่งพ่อพึ่งแม่นี้ พึ่งหมู่พึ่งพวก จากนั้นพึ่งลูกพึ่งหลาน สุดท้ายไปบ่ได้ นอนอยู่นั่น บ่มีความรู้สึก

ให้พากันรักษาใจ ฐานใหญ่คือใจ ธรรมคือใจ เหล่านี้มันบ่ทันเป็นธรรม มันเลยเป็นแต่กลาง กลางคือใจ ใจกลาง หากมันเป็นกลางแท้ๆ บ่เอียง ตรงไปตรงมา ทรงตัวได้ ดีที่สุด เอาล่ะ

ศีล คือการรักษากาย ใจ ให้เรียบร้อย ปราศจากโทษ

สมาธิ คือรักษาจิต บ่ให้วอกแวก

ปัญญา คือความรู้ความคิดให้ทันกับเหตุการณ์ ให้เห็นชัดตามสิ่งที่รู้ที่เห็นตามความเป็นจริง บ่เป็นของปลอม

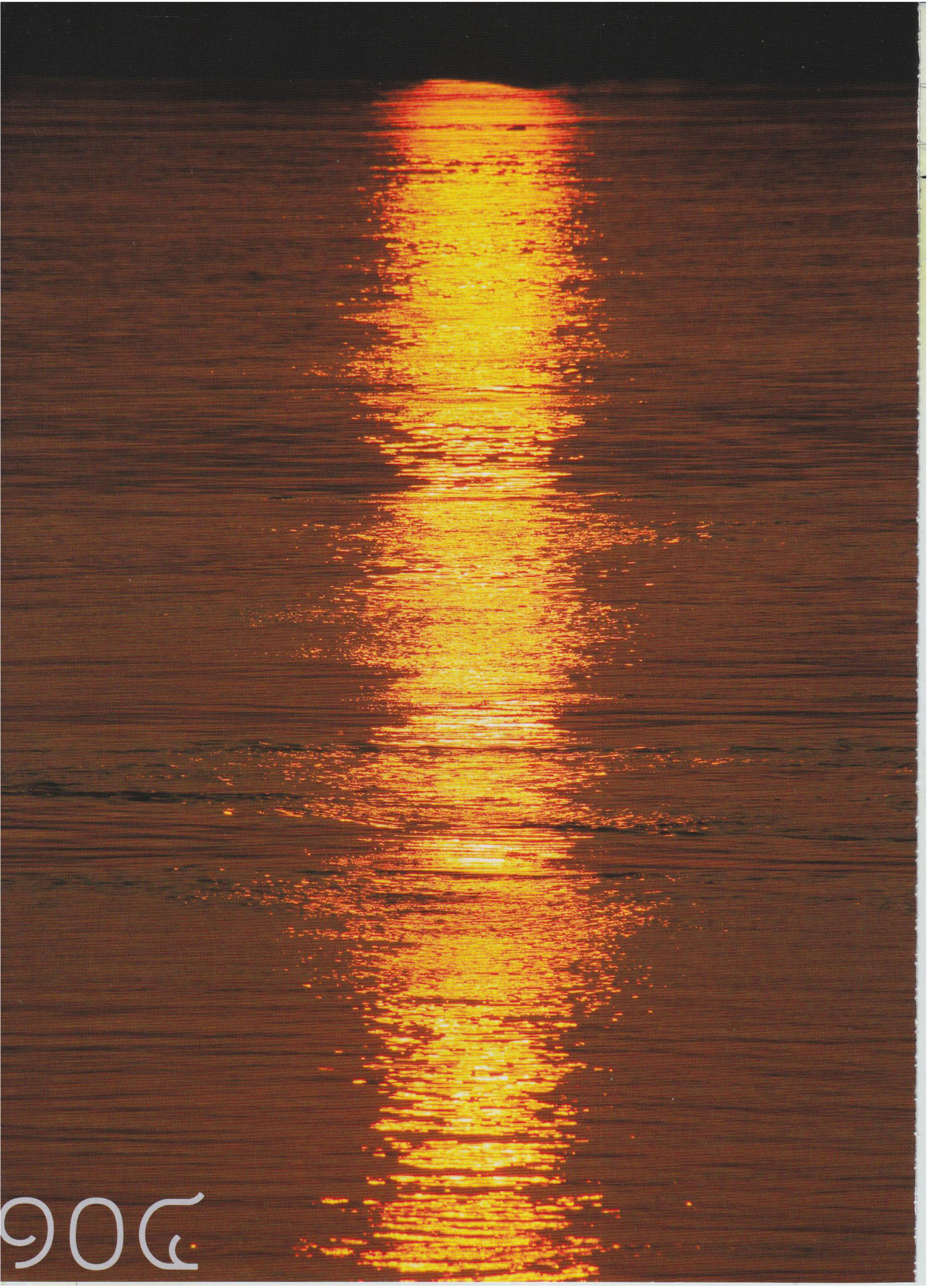
ศีล สมาธิ ปัญญา เฮาก็ได้มรดกมาจากบิดามารดาเท่ากันทุกคน เห็นพร้อมด้วยอาการ ๓๒ คือ ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง เนื้อ ที่มูลกรรมฐานนี้ล่ะ เป็นมรดกมาแต่พ่อแต่แม่

กรรมฐาน คือการงาน ตั้งต้นขึ้นที่นี่ ที่ผม ที่ขน ที่เล็บ ที่ฟัน ที่หนัง ที่มีอยู่นี่ล่ะ ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง มวลนี้มันอยู่นอก คือเห็นได้ด้วยตา ผมก็เห็นด้วยตา ขนก็เห็นด้วยตา เล็บก็เห็นด้วยตา หนังก็เห็นด้วยตา ฟันก็โผล่ออกมาข้างนอกอยู่แต่ถูกอมไว้ ของที่มีอยู่นี่ล่ะ เป็นมรดกสำคัญที่สุด เป็นเครื่องมือในการดำเนินในการประพฤติวัตรที่เรียกว่าศีลว่าธรรม

90m

การภาวนา ขั้นฝึกไปๆ มันก็เป็นได้ สู้บ่ถอย ขั้นถอย เขาบังคับไปเฮ็ดแนวอื่น เฮ็ดแนวอื่นมันหนักหนาสาหัส กว่าจะกลับคืนมาเป็นมนุษย์ยากอยู่ ตกลงทะเลหลวงกว่าสิขึ้นมา ตกนรกเป็นสัตว์เดรัจฉาน สัตว์เดรัจฉานหาบ่อนเกิดสิหายากเพราะสัตว์อื่นๆ ต่างก็แสวงหาบ่อนเกิดอยู่ หากเกิดได้ตามปรารถนาไผก็เกิดได้ แต่ตัวเกิดบ่ได้ตามใจผู้หาบ่อนเกิด

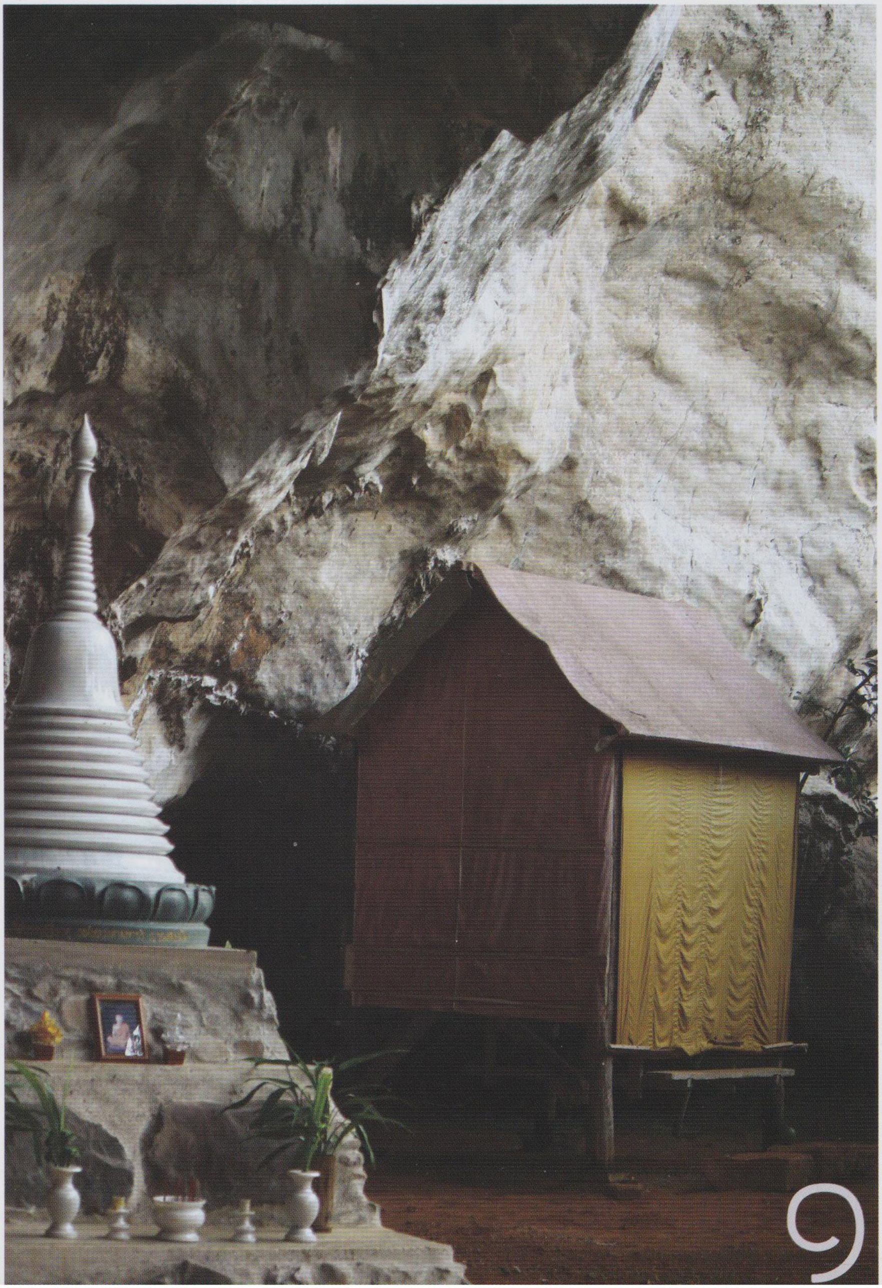
เรื่องตาย บ่มีหมายว่าสิตายมื้อได๋ๆ บางเทือผู้หนึ่งอยากตายก็บ่ตาย มันตายบ่ทันเลยเอาปืนยิง ผูกคอตาย ว่าแม่นย่านตายหมดทุกคน บ่แม่น มันหลุบเข้าหลุบออกอยู่ ใจบางเทือมันก็กล้า บางเทือมันก็กลัว โดยมากกลัว กลัวตาย

ผู้รู้ผู้เห็นคือใจ มันตายบ่เป็นตัวนี้ มันจั่งบ่อยากตาย มาอยู่เรือน อาศัยมันคือร่างกาย บางเทือมันพังได้ มีฤทธิ์มีเดชปานใดก็บ่พ้นตาย อยู่บนฟ้า ในน้ำใต้ดิน ตายหมด บ่เหลือ

ถ้าใครภาวนา ความคิดความรู้มันเกิดขึ้นเป็นของตัวเอง ของใครของมัน ให้กันบ่ได้ มันบ่คือวัตถุ วัตถุเอาให้กันได้ ส่วนธรรมบอกได้หากผู้นั้นรับได้ หากบ่รับก็ไม่มีความหมาย

ภาวนาไป ไปอยู่ไหน ให้ภาวนาบ่ขาด
อยู่วัดก็ภาวนา อยู่บ้านก็ภาวนา
เดินทางก็ภาวนาเด้อ พยายามเอาบุญก่อน

เวลาเกิดความง่วง คิดหยังบ่ออก มีแต่จะนอน
การเดินคือหาเรื่องให้ตื่นเต้น
เพิ่นจึงว่า ที่ใดน่ากลัวให้ไปที่นั่น

การภาวนา หากมีอารมณ์ของจิตโดยเฉพาะมันหลับบ่เป็น มันปั๊บขึ้นมามีของมันอยู่ มันเป็นความสุข ความเย็น ความหยังมันอยู่ในนั้นหมด มันจึงบ่นอน หากมันบ่เป็น มันยากตัวนี้ แนวมันสินอน เฮ็ดจั่งได๋ก็มีแต่สิเซลงนอน คิดหยังบ่ออกมีแต่สินอนท่าเดียว บางทีหลับโลด ยืนอยู่ก็หลับ นั่งอยู่ก็หลับ มันเป็นความยาก แต่เพิ่นเว่าว่าจิตฝึกหัดได้ทุกคน หัดได้คล่อง ตัวนี้มันเด็ดขาด บารมีแก้กล้า แม่นใจแก่กล้าก็ใช่ เฮ็ดไปจั่งซี่ล่ะ

ทีแรกฝืนใจไปก่อน ให้เฮ็ดตัวนี้ให้มันท่วมความรู้สึกเฮา คิดเอานี้มันเบิ้ดไวเด๊ หากมันเป็นเองอีกอย่างเด๊ หากคิดเอานี่ พอเซาคิดแล้วอ่อนลงได้ แต่ถือคำสัตย์ว่ามึงเว่าแล้วว่าจั่งได๋ เอาตัวนั้นมาให้ได้ วิธีต่อสู้กับตัวเอง เรื่องตัวเอง เรื่องอยากนอน หรือเรื่องต่างๆ พอตั้งไว้แล้ว อันใดมันผิดกับความประสงค์ มันตัดได้ โดยมากหากเผลอ เรื่องใดมาเป็นเรื่องนั้นไปหมด เพิ่นจึงว่าพอบ่มีสติเผลอไปตามเรื่อง พอจิตนี้มันอยู่ด้วยเรื่อง บ่มีเรื่องเซาจักเทือ คนนอนหลับฝันทุกคน คนบ่ฝันนี้มีน้อย แต่ถึงอย่างนี้เราอย่าสิอ่อนใจ มวลหมู่นี้เราจะต้องได้ฝึกทุกคนเพื่อเป็นบารมีในการไปพระนิพพาน มันจะดีได้ด้วยจิตมีกำลัง

ขึ้นต้นต้องมีศรัทธาก่อน ศรัทธาแรง มีความเลื่อมใสแรง ตัวเบา ปลิ้วพู้นละ เพราะว่าผลปรากฏขึ้นมา ชัดเจนขึ้นมา บ่มีแนวกั้น หากเว่าเรื่องกั้นเรื่องกาง เจ้าของล่ะกั้นเจ้าของ เรื่องถีนมิทธะหาวนอน เรื่องกามฉันทะ เรื่องพยาบาท อุทธัจจกุกกุจจะ ความลังเลโลเลเจ้าของ เรื่องบ่คิดหมู่นี้มันเป็นขึ้นมาเอง อันธพาลคือความเจ็บความปวด ปวดหัว ปวดนั่นปวดนี่ หมู่นี้เขาว่าอันธพาล มันก็มีอยู่ในนี้ล่ะ เรื่องทั้งปวงเป็นเรื่องเกิดขึ้นจากกาย คือกายนี้เป็นที่อาศัยของจิต เป็นเรือนอยู่ของจิต จิตอาศัยเขามันลำบาก เขาว่ายังไงก็ต้องได้เฮ็ดนำเขา หากจิตอาศัยตัวเองได้ จิตมีอานุภาพ จึงพยายาม

ฝึกให้ได้ ที่เป็นศีลเป็นธรรมขึ้นมาก็จิตดวงนี้แหละ ที่มันบ่เป็นมันเป็นเรื่องกิเลสตัณหาเรื่องโลก เรื่องขึ้นเรื่องลง เรื่องไปเรื่องมา เรื่องสังสารวัฏมันวงกลม หันไปหันมาบ่ไปไกล หากไปอยู่รอบของมัน กลางวันกลางคืนอันนี้ใจดวงเดียวรับอารมณ์ทั้งปวง มันก็มีดีมีชั่ว ดีชั่วก็เป็นใจของเฮา ใจชอบก็ว่าดี ใจบ่ชอบก็ว่าบ่ดี หากใจบ่ติดปานใดดีกว่าซือๆ อยู่ รู้จักอารมณ์ อันนี้ดีน้อ อันนี้ชั่วน้อ เป็นแต่สักว่าเป็นธรรมชาติ ผู้รู้คอยประคับประคองอยู่มันตัดสินเอง หากตัดสินหยังบ่ได้ ก็ยังบรรลุธรรมบ่ได้ ธรรมที่จะบรรลุได้ต้องเป็นสิ่งที่มาเกี่ยวข้องจนเป็นตัวของตัวเอง พึ่งตัวเอง กลายเป็นพุทธ ธรรม สงฆ์อยู่ในใจ

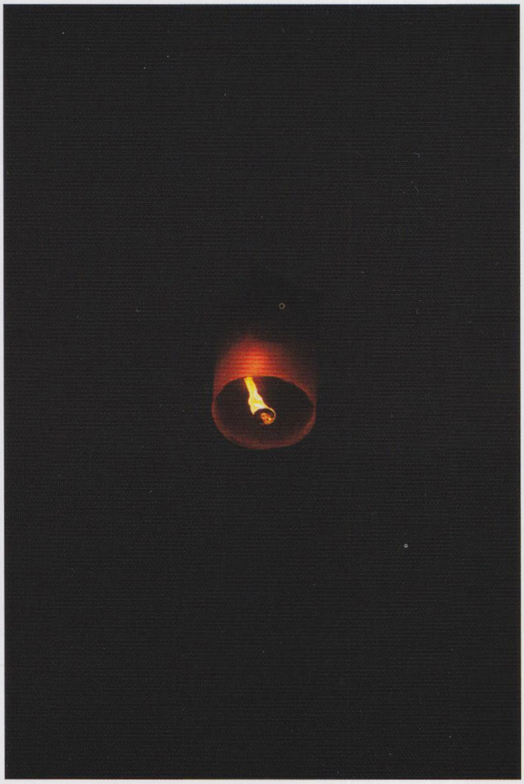

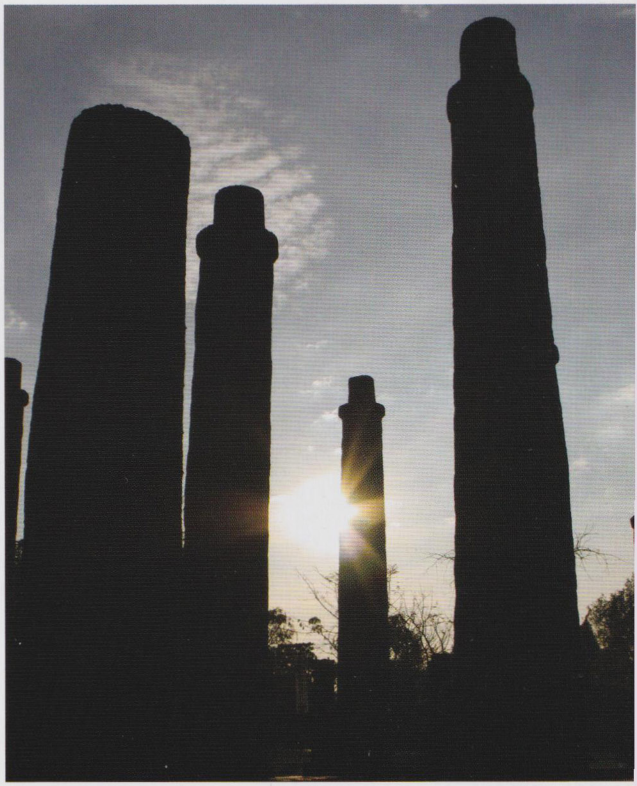
ใจนี้ถ้ามันเปลี่ยน มันเปลี่ยนด้วยกำลังของมันนะ พอแพล็บมันเป็นเรื่องหนึ่ง คิดไปเรื่องหนึ่งจากเดิม ใจมีลักษณะหนึ่งขึ้นมาก็มีกำลัง ถ้ามีกำลังมันเกิดศรัทธาขึ้นก่อน ตายเป็นตาย อย่างไรมันไม่กลัวแล้วเพราะตายเป็นเรื่องธรรมดาซะแล้ว ถ้าไม่อยากกลัวตายก็เห็นว่ากายนี้เป็นอย่างหนึ่ง ตัวนี้ขัดขวางอยู่ ถ้ามันเห็นว่ากายเป็นของตายของเกิดแล้ว มันไม่กลัว มันไม่สนทำให้ถึงตัวนั้น มันจึงเป็นศรัทธาเบื้องต้น มั่นคง เป็น**อจลศรัทธา** เป็นพระโสดาบันเบื้องต้น ถ้ามันถึงขั้นนั้นมันได้ สักกายทิฏฐิมันถือเป็นเราอยู่ มันยังไม่เห็นกายชัดเจน เมื่อมันเห็นแล้ว เดินมันก็เห็น นำมันก็เห็น เพราะใจกับกายมันคนละอัน นอนก็เป็นกาย นั่งก็เป็นกาย ใจมันอยู่ไม่มีนั่งไม่มีนอน

อย่าสิท้อแท้ เอาใจฆ่าโลด มีใจเป็นใหญ่ หากใจพรึบขึ้นมาก็สู้ได้โลด เฮ็ดใจใหญ่ อย่าเฮ็ดอ่อนแอ นี้เว่าหาหลักการ ให้คิดถึงคุณพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ไว้ก่อน มอบกายถวายตัวซึ่งเป็นของมีราคามากๆ เฮาบ่ยอมไผ ยอมถวายบูชาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ มันใหญ่ตรงนี้นะ ให้ใจใหญ่ ไม่อย่างนั้นแพ้ทุกขเวทนา

ถ้าอ่อนแอ เฮ็ดหยังก็บ่ได้หลาย ต้องเฮ็ดให้ได้อย่างใจมันจึงจะได้ดั่งใจ เฮ็ดเหตุจั่งได๋ ผลจั่งซั่น อันนี้เรากำลังทำเหตุ ส่วนผลเฮาทำมาอย่างไร คือปัจจุบันที่มันเป็น บ่อยากได้ก็ได้ เพราะเฮ็ดมาแล้ว มวลสิเฮ็ดเอาใหม่ ต้องตั้งใจเฮ็ดเอา ให้ใส่ใจอิหลี

การปฏิบัติถ้าอยากได้ผล มันต้องมีการอดทน

การภาวนาถ้าได้บำเพ็ญขันติบารมี สัจจบารมี ก็ไปได้โลด

สัจจบารมี คือ ตั้งใจอย่างไร เฮ็ดอย่างนั้น

ขันติบารมี คือ อดทน ไม่ลดละความเพียรในการปฏิบัติ

หากมีความคิดความอ่านอยู่ ก็ให้คิดในสิ่งที่ถูกต้อง ทำในสิ่งที่ถูกต้อง สิ่งใดที่บ่ดีบ่งามมารู้สึกหรือมาสู่ใจก็ให้ตัดออก

เรื่องนิมิตคือเครื่องหมาย เครื่องหมายของคนไม่ว่าหญิงหรือชาย

ส่วนนิมิตความฝันคือสุบินนิมิต

นิมิตในสมาธิ คือนิมิตที่เกิดจากสมาธิ คือจิตจ่อเป็นอุปจาระกำลังจะตกภวังค์ ความรู้เกิด ความรู้ข้างนอกหายไป เรื่องต่างๆ มันเกิด เหมือนนอนหลับไป ไม่คิดว่าจะฝัน มันฝัน อันนี้เหมือนกัน อันนี้มันพูดไปก่อนไม่ดีหรอก มันทำของเราโดยเฉพาะ ปรากฏเป็นของตนเอง ไม่ต้องตั้ง มันเกิดขึ้นเองของมัน ก่อนจะตกภวังค์มันมีนิมิตก่อน

อุปจาระถ้าลงจริงๆ มันวืบไปเลย เหมือนนอนหลับ ความหมายคือเรื่องที่มันแสดงออกส่วนมาก ถ้าเรื่องธรรมมันจะรู้เอง ถ้าไม่ใช่เรื่องธรรมท่านไม่ให้สนใจ สิ่งทั้งหลายเกิดขึ้นก็หายไป เหมือนเราเห็นอะไรเดินไปเดินมานี้ เห็นอยู่ก็หายไปหมด

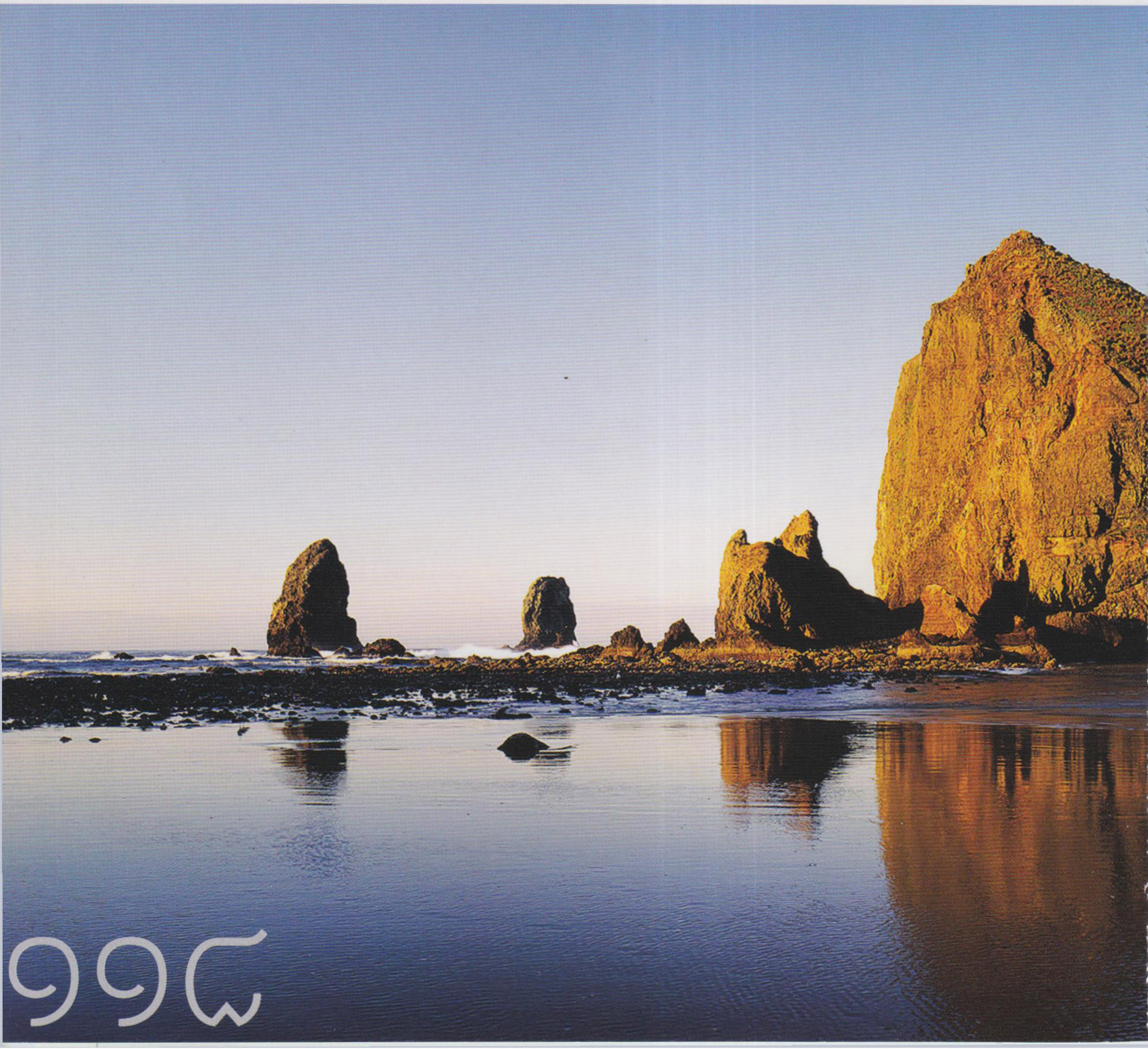

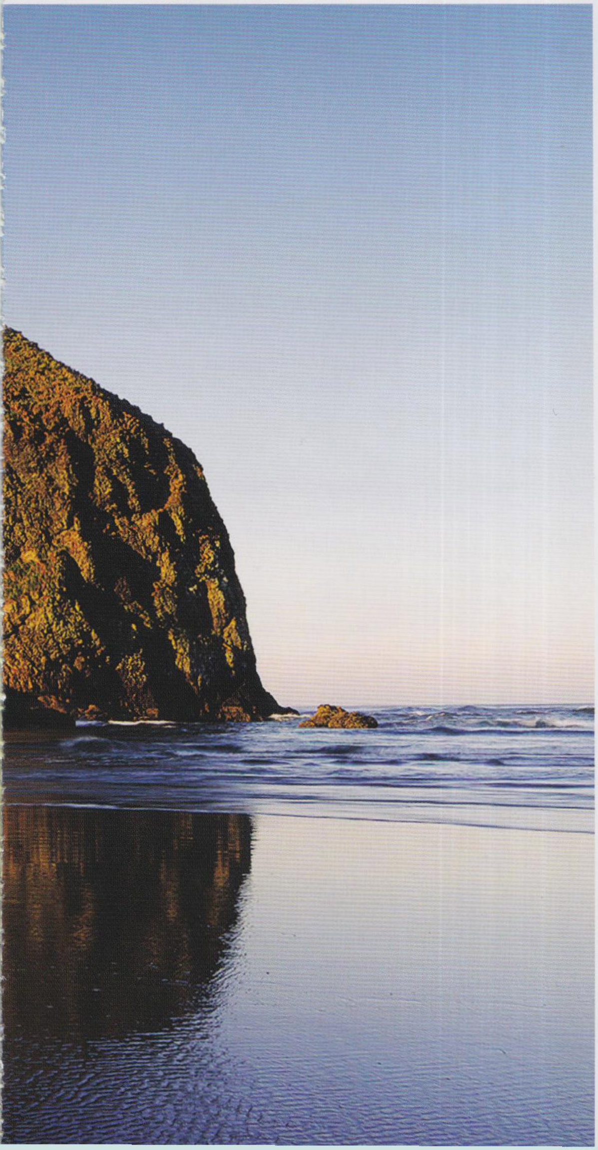
อย่าไปเชื่อความฝันมาก

เราไม่ต้องการมันก็มีของมัน บางที แล้วแต่การสัมผัส บางทีเห็นคน เห็นงู เห็นเสือ เห็นทหารเอาปืนมายิง เปิดหน้าต่างโดดลงไป ใครก็ใครเถอะ มันจิตออกรู้ เรื่องรู้ธรรมดา อย่าไป สนใจ

เรื่องความอยาก คอยระวังตัวนี้ มันอยากแต่อย่าไปตาม ต้องตรงไป อยากก็คืออยาก ก็รู้ว่าเขาอยาก สมมติหมด ให้ตรงไป อย่ามาปรุงมาแต่ง มันเป็นสมมติคำพูดเฉยๆ เป็นอาการธาตุ ๔ มาประชุมกันว่า รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ รูปก็เป็นสิ่งที่เกิดจากใจ เวทนาก็เป็นสิ่งที่เกิดจากใจ สุขก็ตาม ทุกข์ก็ตาม เกิดจากใจทั้งนั้น สัญญาคือความจำ สังขารคือความคิด วิญญาณคือความรับรู้ หากดับสังขารได้ มันเกิดโลดน่ะธรรม มันไหลตามกระแส มันตัวเดียวนี่แหละ ทั้งหมดนี้ตัวเดียว

เว่าเรื่องความจำ มันจำได้ มันก็ยังเป็นทางนอกอยู่ แต่ว่าเป็นพหิทธาธรรม ธรรมภายนอก เช่นอ่านมาจากตำรับตำรา หรือฟังมาจากครูบาอาจารย์ ส่วนธรรมที่เป็นธรรมภายใน มันติดใจตลอด จะมีความตื่นตัวตลอด มีสติสตัง

ต้องมีความเห็นให้ถูกก่อน เป็นสัมมาทิฏฐิ

พระพุทธเจ้าทรงแสดงมรรค ก็แสดงสัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปไป เมื่อเห็นถูกความคิดมันก็ถูกต้อง เมื่อเห็นถูกต้องการกระทำ การพูดจา มันก็ถูกต้อง บุกบ่อนนี้ให้มันเห็น อันใดเป็นความขุ่นมัวบให้มี ให้มันมีแต่ความปกติ มันจะผ่องใส

เรื่องอภินิหารต่างๆ เป็นเรื่องนิสัยวาสนา เหาะเหินเดินอากาศ อภิญญา คือเรื่องฤทธิ์เรื่องเดช มันบ่แม่นตัวจริงๆ อุปมาคนเฮาผู้มีสร้อย สังวาลย์ มีตุ้มหู ส่วนสัจธรรม คือ เกิด แก่ เจ็บ ตาย อริยสัจอันนั้นต้อง เสมอกันหมด ไผบ่ผ่านอริยสัจไปไสมาบ่ได้ ส่วนเรื่องต่างๆ ที่ดีที่ชั่วเป็น เครื่องประดับ เป็นปัญญา เป็นวาสนาของไผของมัน

ธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงสอนพวกเฮาได้ยินกัน คือ **รูปธรรม นามธรรม**

สิ่งที่เป็นรูปคือเห็นด้วยตา จับได้

นาม คือใจ ใจนี่มีแต่กิริยาแสดงออกคือเวทนา เวทนาขันธ์ สัญญาขันธ์ สังขารขันธ์ วิญญาณขันธ์ มีแต่เป็นอาการของใจ เป็นร่องรอยของใจ ใจนี่บ่มีตัว แต่มีร่องรอยที่แสดงออก กายนี้เรียกว่าท่อนไม้หากบ่มีใจ กิริยาที่พลิกแพลงอันนี้เป็นบ่ต่างกับไม้พื้น พลิกไปพลิกมา กลิ้งมาก็บ่มีความรู้สึก เมื่อใจยังมีอยู่ ประดิษฐ์พลิกแพลงไปท่าใดก็ออกจากใจ เมื่อใจเป็นใหญ่ จึงต้องรักษาใจ ใจสั่งหยังออกไป ใจถูกต้องเวลาพูดก็ถูกต้อง กระทำก็ถูกต้อง เป็นจั่งซั่น ใจบ่ถูกต้อง เพพังไปหมด ทำก็ไม่ถูก ความเห็นสำคัญ

พวกเฮาทั้งหลายเป็นส่วนใหญ่ ให้พยายามทำความเห็นให้ถูกต้อง ความเห็นให้ถูกต้องหมายว่าจั่งได๋ คือสิ่งใดที่มันมีอยู่ตามสิ่งนั้นหรืออันนั้นตามเรื่องของมัน บ่ไปแต่ง มีอันใดให้รู้ตามเรื่อง จั่งยกเรื่องเห็นธรรม เห็น**อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา**

อนิจจัง คือ สิ่งที่เกิดขึ้นทั้งหลายทั้งปวงมันเปลี่ยนแปลง ความที่มันเป็นไปตามเรื่องคือเป็นอนัตตา บ่เป็นอัตตา หากว่ารูปธรรม นามธรรม ความเปลี่ยนแปลงมันเป็นทุกข์ เรามาถือเอากายหรือสิ่งของมาเป็นของกายเป็นของเราเอง อันนี้มีทั้งสุขทั้งทุกข์อยู่นำกัน ยามได้ก็หัวเราะ ยามมันเสียไปก็น้ำหูน้ำตาไหล เพิ่นจึงให้ฝึกหัดจิตให้มันทันกันกับความรู้สึก รู้ทางหู ทางตา ทางจมูก รู้ให้เป็นแต่สักว่ารู้ ดีชั่วก็ให้รู้จักว่าดีว่าชั่ว แต่โดยมากมันบ่เป็นจั่งซั่น ขั่นรู้ว่าดีก็ติดซะ รู้ว่าฮ้ายก็ชังซะ มีขึ้นมีลง ยามมีดีก็ดังปึ่งขึ้น ยามมันฮ้ายก็ก่อส่อ (เหงาหงอย) เว่าให้มันเป็นกลาง บ่มีความมั่นหมายในโลกธรรม คือบ่หลง

ไปตาม เอาหยังมาเพิ่มก็บ่ มันพอแล้ว ดีก็บ่เอา ชั่วก็บ่เอา ผู้ทำตัวเฮ็ดตนได้จั่งซั่น เป็นธรรม

อย่างเฮามีชีวิตอยู่ก็ใช้กรรม เป็นหยังก็กรรมพาเป็น เมื่อเห็นว่ากรรมอันใดดีก็พยายามให้มีให้เป็น อันใดชั่วให้งดเว้น หากมันมีก็ให้ถอดถอนออกมา คนเฮารู้ว่าผิดก็ถอนตัวออกมาก็ดีเท่านั้น เพราะตัวชั่วตัวดีตัวใจก็เป็นกลาง ขึ้นๆ ลงๆ สิ่งใดเอามาผสมเข้าเป็นสิ่งนั้น สีเหลือง สีเขียว เรื่องดี เรื่องชั่ว ก็เป็นเรื่องของกิริยาที่แสดงออกของใจ ที่เป็นฝ่ายฮ้ายก็เป็นชั่ว ที่เป็นฝ่ายดีก็เป็นกรรมดีความงาม

เบื้องต้นอาศัยความดีเป็นของเบา นุ่มนวล ลอยตัวได้ เหมือนบันได เป็นที่ขึ้นที่ลง ขั่นตกบันไดแล้วก็บ่มีความหมายหยัง ขั่นเฮายังมีอยู่ก็อาศัยบันได สิ่งใดที่มันเป็นความดีความงาม อยู่ในธรรม ต่างคนต่างได้ดี หากบ่มีกฏมีเกณฑ์ซะเลย ก็ทำเจ้าของให้เสียและผู้อื่นเดือดร้อนด้วย อันใดที่ทำแล้วตนเองเดือดร้อน ผู้อื่นเดือดร้อนด้วยก็แม่นบ่ดี บ่ควรทำ อันใดทำแล้วมีความสุข ดีใจ ก็อนุโมทนายินดีด้วย อย่าไปเฮ็ดแบบปักษ์ใต้ ฆ่ากันแล้วก็ว่าบ่ได้ฆ่า เฮ็ดบ่ดี ก็ว่าตัวเฮ็ดดีเฮ็ดถูก มันจั่งได๋กันแบบนี้ เว่าเป็นอุทาหรณ์ บ่แม่นเว่าการเมือง เว่าเรื่องมันเป็นอยู่ สิ่งแบบนั้นบ่ควรเอามาเป็นแบบ ไผเฮ็ดมันก็บ่ดี ผีบ้าเฮ็ดก็บ่ดี เฮ็ดยามกลางคืนบ่ดี เฮ็ดยามกลางวันก็บ่ดี สิ่งที่ดีก็ตรงกันข้าม ไผเฮ็ดก็ดีหมดล่ะ ดีชั่วเป็นกลาง สะสางขึ้นออกได้ก็เป็นความสว่างไสวของใจ ใจมันเต็มตื้นขึ้นมา พ่อแม่ครูจารย์เพิ่นว่า เจิดจ้า มันเป็นในตัวของมันเอง ไผเห็นของไผของมัน **ปัจจัตตัง** ของไผของมัน เฮ็ดไปๆ เฮ็ดไปตามพระพุทธเจ้าชี้บอกแนวทาง มีแต่ได้ประโยชน์ หากผิดหลักเป็นโทษ เอาล่ะ

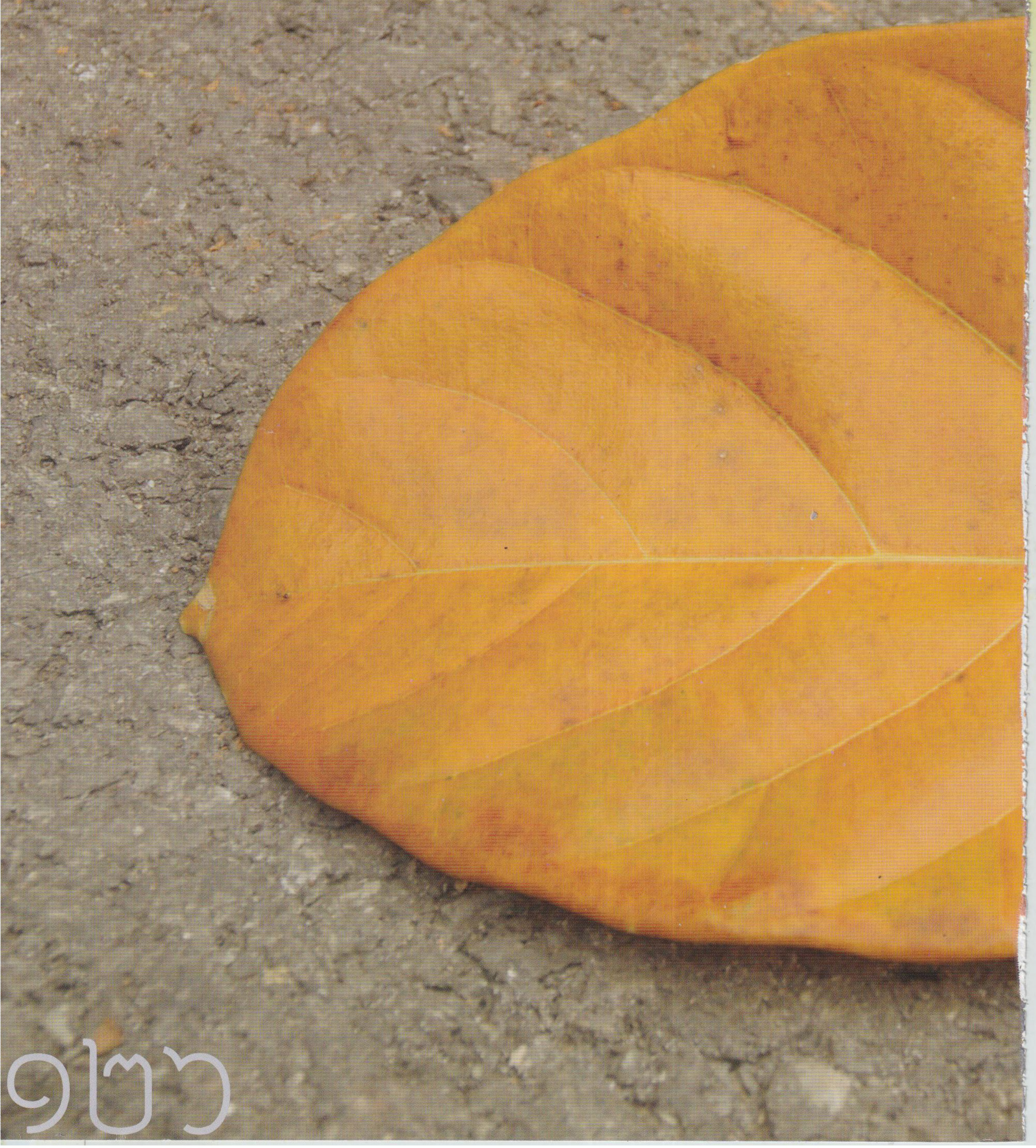
คำเว่า **สัจธรรม อริยสัจ** ก็เป็นชื่อมันเฉยๆ

อริยสัจ คือเราอยู่กับข้าศึกของความจริง คือ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ครอบงำอยู่นี่ ความเกิดก็เป็นตัวเฮา ความแก่ก็เป็นตัวเฮา ความอยากได้รูป รส ก็เป็นตัณหา เมื่อมีโรคก็มีตาย แม่นบ่มีตัวจึงบ่มีของๆ ตัว จึงให้พิจารณา มันแก้ยาก ยากบ่อนนี่ละ

เรื่องสัจธรรม ต้องขุดต้องรื้อต้องค้น ต้องรื้อสมมติออก สมมติทั้งปวงเหมือนป้ายไปติดไว้ ตัวจริงคือใจ ไปหาตัวนี้แหละ ออกจากใจก็หมดสมมติ หากหลุดจากสมมติเป็นวิมุตติโลด

ผู้จะไปจากโลกให้มีสติตั้งมั่นก่อน พอสมาธิมันแน่นหนา เวลาพิจารณาความจริงแห่งสิ่งทั้งปวงก็ให้เห็นตามนั้น มันก็สลัดๆ หนีมันนั่นล่ะ คำว่าสละ คือแต่ก่อนมันชอบ ตอนนี้ไม่ชอบหรือเกิดความเบื่อหน่าย เห็นโทษก่อนจึงจะละได้ ถ้ามันถึงธรรมมันอยู่ที่ใจ ใจรู้ว่าสิ่งนี้มันไม่ดี มันก็ละลายเอง

พระพุทธเจ้าหรือพระอรหันต์แต่ก่อน
เวลาท่านดับ หมายถึงกายดับ ส่วนใจไม่ดับ ใจมันตื่นแล้ว
พุทโธ ผู้เบิกบานแล้ว ตื่นตลอดเวลา จ้าอยู่นั่น

พระนิพพานไม่ใช่สถานที่ มันเป็นอันหนึ่งต่างหากจากสิ่งทั้งปวง
คำว่านิพพานก็มีรองรับว่าพระนิพพานเป็นอย่างใด จิตหมดทั้งปวง วิมุตติ
พระพุทธเจ้า พระอรหันต์ เห็นพระนิพพานเป็นดีที่สุด
พวกเฮาต้องสร้างให้มันพอเพื่อไปพระนิพพาน

วัดป่านาคูณ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี